

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JOZSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-89

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA. 3— PENGÓ
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR
VASÁRNAPI SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

A szent ügy és a pártcélok

Az utóbbi időben bizonyos oldalról nem minden tendencia nélkül jobtak be a magyar közvéleménybe egy külön revíziós párt alakulásának gondolatát. A cél világos. Egyesek a revízió nagy gondolatát belső pártalakulások programjaként akarják kisajátítani s ebből a szent ügyből belpolitikai tőkét akarnak kovácsolni.

Különös, hogy éppen gróf Bethlen István miniszterelnök soproni beszéde után láttak napvilágot ezek a törekvések s mindenki előtt nyilvánvaló kell hogy legyen, hogy ennek mi a célja. — Nyilvánvaló, hogy az elvakult pártpolitika, a mikor az egész világ felé irányított revíziós kormány-nyilatkozat alkalmából egyesek nem képesek odaállani egységesen a revíziót hirdető magyar miniszterelnök háta mögé, hanem megpróbálja hátulról leszúrni s ahelyett, hogy a magyar miniszterelnököt a rosszindulatú osztrák lapok támadásai ellen megvédené, pártpolitikai okok és kiesinyes taktikai célokért keres a magyar miniszterelnököt a böles revíziós nyilatkozat mögött.

Egységes az ország közvéleménye abban az elgondolásban, hogy teljesen lehetetlen és tarthatatlan állapot az, hogy egyesek idehaza a revízió ügye körül pártpolitikai jätéket és hatalmi csoportosulásokat rendezzenek, külföldön pedig, mint a saját szakállukra politizáló megbízás nélküli agronauták házalgának s tevékenységükkel a hivatalos magyar külpolitika erőfeszítéseit és nehéz munkáját kereszttezzék, vagy éppen lehetetlenné tegyék.

A revízió kérdésében nem lehet sem pártoknak, sem egyéneknek ilyen vagy olyan szempontjuk. A revízió munkáját egységesen kell szolgálni és az egész nemzet egységes tömegeinek kell felsorakozni a reális revíziót hirdető hivatalos kormány mögött. A revízió érdekében az utóbbi időben egész se reg ur utazott és nyilatkozott. Józan észrel hogy gondolható el, hogy a revízió ügyében, így egyéni érdekké süllyesztve azt, eredményt lehet elérni? A soproni beszéd elhangzásáig bizonyos oldalról az volt a vád, hogy a kormány nem képviseli a revízió gondolatát s annak érdekében nem sokat tesz. Most, mikor a beszéd elhangzott, a kormány fejének a revízió mellett való állásfoglalását kifogásolják ezek a képzelt vicinális-diplomaták. — Ezek alapján tehát a helyzet világos: nem is a revízió fáj ezeknek az uraknak, hanem az fáj, hogy Bethlen István gróf nagyszerű kül- és belpolitikai koncepciójával szemben tehetetlenek a programadásban, minthogy a kormányelnök programjában tul a jelenlegi magyar helyzetben nem is lehet más reális program. Azt

Az osztrák kormány lépéseket tett a magyar külügyminiszternél Bethlen soproni beszéde miatt

A magyar kormány megállapította, hogy a velencei jegyzőkönyvben nem mondott le a népszavazás nélkül átengedett területekről

Bécs, okt. 18. A nemzetgyűlés esütörtökön ülésén Saile szociáldemokrata képviselő interpellációt intézett a szövetségi kancellárhoz a magyar miniszterelnöknek a Burgenlandra vonatkozó kijelentése miatt. Utalt a szövetségi kancellárnak egy évvel ezelőtt tett arra a kijelentésére, hogy az osztrák kormány a magyar kormánytól formális biztosítást kapott arról, hogy a Magyarország és Ausztria közötti határkérdést véglegesen szabályozottnak tekintik. Néhány nappal ezelőtt a magyar miniszterelnök azt a nyilatkozatot tette, hogy Magyarország sohasem mondhat le a nyugatmagyarországi területekről. Szükség van arra, hogy e kérdésre világosság derüljön. — Ezért a szövetségi kancellárhoz azt a kérdést intézi, hajlandó-e azoknak a formális ígéreteknek tartalmát nyilvánosságra hozni, a melyeket a magyar kormánytól a Burgenlandi határkérdésben kapott, és hajlandó-e a nemzetgyűléssel közölni, hogy hasonló kijelentéseket tettek-e a többi hatalmak között is.

Seypel kancellár nyomban válaszolt az interpellációra és a következőket mondta:

— Amikor a magyar miniszterelnök október 14-én megtartotta a soproni beszédét, az osztrák külügyi hivatal utasítást küldött Pálicse budapesti osztrák követnek, hogy tegyen lépéseket a magyar külügyminiszternél, s hívja föl a figyelmét a magyar külügyminiszter beszédére és emelje ki, hogy Bethlen miniszterelnök beszéde alkalmas arra, hogy a burgenlandi lakosság körében újabb nyugtalanságot idézzon elő, ami kedvezőtlen módon befolyásolhatná a két ország között fennálló barátságos viszonyt.

— A magyar külügyminiszter azt válaszolta, hogy Bethlen miniszterelnököt beszédében semmiféle agresszív szándék sem vezérelte, arra sem gondolt, hogy a burgenlandi kérdést szőnyegre hozza, hanem természetszerűleg csak tör-

ténelmi visszapillantást vetett s kifejezésre juttatta a magyar kormány felfogását a velencei tárgyalásokról.

— Ezt a választ mi október 16-án megkaptuk. Ma délelőtt folyamán újabb válasz érkezett Magyarországból. A magyar külügyminiszter időközben alkalmat talált arra hogy személyesen beszéljen Bethlen István miniszterelnökkel. Véleménye szerint a velencei jegyzőkönyv szövegének pontos átvizsgálása után nem találtak olyan részt, amely Magyarország részéről kifejezett lemondást tartalmaz a népszavazás nélkül átengedett területekről. Eszerint Bethlen miniszterelnök soproni beszédében csupán részletesen fejtette ki mindazt, a mi kezdettől fogva a magyar álláspont volt, t. i. hogy Magyarország nem mondott le azokról a területekről, amelyeket a trianoni békeszerződés folytán kénytelen volt átengedni. Távol állott azonban Bethlen István gróftól az a szándék, hogy a burgenlandi kérdést, mint aktuális kérdést felvesse.

— Tudomásul kell vennem ezeket a nyilatkozatokat ép úgy mint megtörténteket, — tudomásul kell vennem tehát, hogy a magyar kormány még nem jelentette lemondását Burgenlandról, bár a velencei jegyzőkönyv szövege alapján mi másképp hittük.

— Bethlen miniszterelnök beszéde revizionista beszéd. — Tudjuk, hogy Magyarország elég gyakran kijelentette, hogy az egész magyar külpolitika a revízió gondolatán nyugszik, nekünk, akik sok tekintetben hasonló sorsból szenvedünk, mint Magyarország, természetesen semmi okunk sem lehet arra, hogy általánosságban tiltakozzunk az olyan politika ellen, amelynek célja a békeszerződések revíziója. Bizonyos azonban, hogy ha ilyen politika, amelyet a jelenlegi időpontban mi nem folytatunk, mert mi aktuális politikát üzünk, ha ilyen politika bármikor is célra vezet, akkor az nem állhat meg az egyik

határ revíziójánál. A revíziós Magyarország pártfogóinak meg kell vallani önmaguk előtt, hogy akkor majd más revíziós kívánságok is szóhoz jutnak.

Bécs, okt. 18. (Magánjelentés.) — Dr Seypel szövetségi kancellár, a nemzeti tanács ülésén Sailer és társai szociáldemokrata képviselők interpellációjára válaszolva többek között ezeket mondta:

— A burgenlandi kérdés nem azt jelenti, hogy Burgenland a jövőben Ausztriához vagy Magyarországhoz tartozik, — hanem jelenti azt, hogy milyen fokú nyugtalanságot kelt Burgenlandban a határon tul tett bármilyen nyilatkozat. — A szövetségi kancellár felolvasta a velencei jegyzőkönyv rendelkezéseit.

Bethlen beszéde után a budapesti osztrák követnek megbízást adtak, hogy felvilágosítást kérjen. A kancellár kijelentette még, hogy a magyar kormány másképp fogta fel a velencei jegyzőkönyvet, mint az osztrák kormány, amennyiben a velencei jegyzőkönyvet nem tekintik lemondásnak. Bethlen miniszterelnök beszéde revíziós beszéd volt ugyan, egyuttal azonban pacifista. A szövetségi kancellár a magyar miniszterelnök nyilatkozatában háborus rendszabályokról való világos lemondást lát, egy pontban azonban erősen féved Bethlen miniszterelnök, abban ugyanis, ha azt hiszi, hogy népszavazás révén Burgenland visszakerülhetne Magyarországhoz. Végül biztosította a nemzeti tanácsot arról, hogy a kormány hasonló esetben a jövőben sem késlekedik hasonló lépések megtételével. Nem azért tettük ezt, mintha Burgenlandot veszélyeztetve látnánk, hanem mert azt akarjuk, hogy szomszédunk akivel barátságos viszonyban akarunk élni és maradni, mindig tisztában legyen véleményünkkel s azokkal, amelyek határainkon fennállanak.

is mondják, hogy a revízió mozgalom élén vezérre van szükség. A vezérségről nem akarunk vitatkozni, mert megint mindenki előtt világos, hogy hivatotabb, gyakorlottabb s bátrabb vezér gróf Bethlen Istvánnál mindnyájunk eszent nagy ügyéhez nem akad. Különös, hogy mikor az egész magyar nemzeti közvélemény és a magyar saj-

tó egységesen áll a revízió gondolatának szolgálatában, akkor ilyen pártpolitikai célokkal akarják ennek a nagy ügynek az eredményét kisebbiteni.

Vagy talán azt is elfelejtették a revíziós pártot alakítani akaró urak, hogy még egy jó hete sem mult talán annak, hogy a magyar kormány a Kellogg-paktum aláírá-

sakor irásban is bizonyosságot szolgáltatott arról, hogy a revízió gondolatáról nem mondhat le, mert ez minden magyar lelkében mélyen gyökerezik, s ez mindenkit a nemzet jövője érdekében egyetemesen áthat. Nincs szükség külön pártra, mely a revízió gondolatát magának politikai érvényesülésre kisajátítja.

Páris külvárosában összeomlott egy készülő hatemeletes ház

Hat munkást ástak ki eddig a romok alól

Páris, október 18. Vincennesben, Párizs egyik külvárosában, egy készülőfélben levő ház, — amelynek már a 6-ik emelete is készen volt, — ma délután hirtelen összeomlott. A szerencsétlenség idejében több munkás dolgozott az épületen, közülük egy szem tudott megmenekülni.

Az épületen dolgozó munkások pontos számát még nem tudják. A tör-

melékek egészen elborították az uccát és a szomszédos telkeket. Azt hiszik, hogy a ház tulajdonosa, aki már el is foglalta a földszinten levő lakását, szintén az összeomlás áldozata lett. A tűzoltók hat munkást ástak ki a romok alól, kettő közülük halott volt, négyet súlyos sebekkel kórházba szállítottak.

A budapesti egyetemen ismét felborult a rend

„Hirig Simon” ismét jelentkezik
Megverték két közgazdászt és egy technikust

Budapest, okt. 18. A budapesti egyetemeken ismét felborult a rend. A jobboldali szervezetekbe tömörült ifjuság körébe két nap óta meglehetősen nyugtalanság érezhető. Ezek a diákok, a különböző bajtársi egyesületek tagjai ismét az autonómia-sérelem régi jelszavait hangoztatva, készülődtek a megmozdulásra, amelynek előfutáraként a déli órákban több sajnálatraméltó incidens játszódott le.

A szélsőséges diákság megmozdulásának közvetlen oka a kultusz miniszternek az egyes egyetemi fakultásokhoz intézett utasítása, — amelyben gróf Klebelsberg kultuszminiszter elrendelte, hogy az egyes karok több jelesen érettség és a legutóbbi középiskolai szellemi tornában kitűnt diákokat az egyetemre felvegyenek. A miniszternek ezt a törvényadta jogán alapuló utasítást használták fel egyesek, hogy nyugtalanságot szítsanak az egyetem ihallgatóság körében és ismét megbontsák az egyetem rendjét.

Szerdán délután és az esti órákban már több bajtársi egyesület, szervezet és szövetség foglalkozott a kérdéssel, de határozatot nem hoztak. Csütörtökön, amikor reggel nyolc órakor, a szokásos időben megkezdődtek az előadások, az egyetemeken minden egyes épületében, a folyosókon és tantermekben nyugtalan hangulat mutatkozott. Az előadásokon majdnem kivétel nélkül megjelentek a zsidó diákok is, de az első órákban sehol sem került sor az ugynevezett „eltanácslásra”, — a zsidó kollégák békés uton való eltávolítására. — sem pedig igazoltatásra, verekedésre, vagy rendzavarásra.

A déli órákban futótűzként terjedt el a hír a Tudományegyetemen, hogy a Műegyetemen a déli előtt folyamán izgató tartalmú röpcédulákat osztogattak.

A röpcédulákat táviratblanketákon írták. — Az aláíró, a múlt egyetemi zavargásaiból hirhedt, pesti jassnyelven költött álnév: „Hirig Simon” a röpcédulán kije-

lentí, hogy „ismét túl sok a zsidó az egyetemeken”, „jövünk rendet csinálni” stb.

Ugyancsak a műegyetemen játszódott le csütörtökön a nap első zajos incidense. Egy zsidó mérnök hallgatót kollégái közrefogtak és az előcsarnokba vezető hatalmas lépcsősoron lelökték.

A pesti oldalon 12 óra után kezdődtek a tumultusok. Óriási izgalom uralkodott már egész délelőtt, különösen a közigazgatás Szerb uccai épületében, ahol a hallgatóság oly fenyegető magatartást tanúsított, hogy a zsidó hallgatók futászerűen voltak kénytelenek menekülni.

A legsúlyosabb eset a közgazdasági fakultás mezőgazdasági osztályán játszódott le.

Itt Doby professzornak, az agrókémia tanárának előadása után a hallgatók a Trefort kerti telepen a jelenlevő zsidókat szintén menekülésre kényszerítették. Két zsidó diák nem volt hajlandó rögtön elhagyni a tanácsolást. Ezeknek a tömeg nekiesett és összevissza verték a két diákokat, akik ökök és botütéstől származó vérző sebekkel menekültek a Gólyavár kertjéből.

Alighogy a verekedés lezajlott, kerékpáros és gyalogos rendőrök jelentek meg a Trefort-kerti telep vasrácsos bejáratainál, de közbelépésre már nem nyílt alkalom, mivel az előbb még hangosan éljenző és abeugoló tömeg pillanatok alatt elszéledt.

Az események után a zsidó egyetemi hallgatók elhatározták, hogy tekintet nélkül a lezajlott incidensekre, továbbra is látogatni fogják az előadásokat. — A bajtársi egyesületekbe szervezett ifjuság péntek délután négy órakor a bölcsészeti kar dékánátus udvarába hirdetett monstre nagygyűlést.

Ha olcsón és elegánsan

akar öltözködni, úgy vegyen egy

kötött kosztümöt.

Ára 25 és 30 Pengő.

Benyáts Emil

harisnyagyára, főtéri üzlete
DEBRECEN.

A Schrank-perben felmentették Gál Imre hirlapírót

A valódiság bizonyítása sikerült

Ismeretes az a hetek óta huzódó per, amely a budapesti törvényszék Schandl tanácsát foglalkoztatta. — Mint ismeretes, Gál Imre, budapesti hirlapíró hosszú cikket közölt annak idején arról, hogy dr. Schrank György, fővárosi orvos, leánykereskedelmet üz.

A cikk szerint Pór Blanka, budapesti táncosnőt külföldre akarta az orvos vinni s női ruhákat ajándékozott neki, amelyeket csak egy külföldi utja után tekinthetett magának a leány. Dr. Schrank György feljelentette a cikk szerzőjét s csütörtökön került sor a bűnügyben a perbeszéd elhangzására. A főmágnvádló jogi képviselője súlyos ítéletet kért, viszont a vádlott védője hatalmas védőbeszédében felmentését kérte védelemnek.

A védő hivatkozott arra, hogy a hirlapíró mindenben tudta a valódiságot bizonyítani. Dr. Schrank Gy. aktfelveleket készített a leányról, hogy külföldön elhelyezhesse, továbbá kilátásba helyezte a táncosnőnek, hogy e felkelő személyeket mutat be neki s ily módon kiadásai megtérülnek.

A bíróság a perbeszéd elhangzása után ítélethozatalra vonult vissza s hosszas tanácskozás után hirdetett ítéletet Schandl tanácselnök. A törvényszék Gál Imre vádlottat az ellene emelt vád és következményei alól felmentette a vádlottat. Indokolásában kimondotta a bíróság, hogy a vádlott teljes mértékben bizonyította a valódiságot s ennek alapján hozott a törvényszék felmentő ítéletet.

A Ford horogkeresztjéről a héber árjegyzékig

A világszemlélet is megváltozik, ha nem megy az üzlet

Bukarestből jelentik: Az egyik bukaresti Ford képviselő nagyon érdekes szállítmányt kapott az amerikai Ford gyártól. Hatalmas ládába csomagolva, több ezer héber betűs autó árjegyzéket küldött a Ford gyár bukaresti képviselőnek.

Rövid két évvel ezelőtt Ford még finanszírozott minden zsidóellenes mozgalmat, sőt a nagy Fordnak egy tanulmánya is megjelent, amely rámutatott a zsidó-veszedelemre. És ma már héber betűs árjegyzékekkel árasztja el a Balkánt. Vajjon mi történt e két év alatt

és milyen utat futott meg a milliós autókirály, amíg a horogkeresztől eljutott a héber betűkig. Két évvel ezelőtt nyilvános maglyát rakatott Ford az antiszemita könyvéből és hosszú nyilatkozatban jelentette ki, hogy tévedésen alapult a zsidó gyűlölete.

Ez ugyanakkor történt, amikor a Ford gyár évi mérlege némi esőkönnést mutatott az előző évekhez képest.

Ez a gyöngye mérleg zsidóbarátja lette Fordot és ma már héber betűs árjegyzékekkel kedveskedik vevőinek.

BETHLEN ISTVÁN GFŐFNÉ

SZINDARABJA A VIGSZINHÁZBAN

Bethlen István gróf miniszterelnök felesége Bethlen Margit grófnő, akinek írói munkásságát eddig, magas nívóju, föltétlenül irodalmi értékű novelláiból és tárcacikkeiből ismeri a debreceni közönség, színdarabot írt, amelyet a Vígsház fogadott el előadásra. A színdarab címe: Szürke ruha.

báromfelvonásos társadalmi színmű, amelynek rendkívül érdekes meséje, izgalmas cselekménye, komoly és jelentőségeltjes sikerre enged következtetni. A darabot a Vígsház még ebben a szezonban színrehozza. — január végén, vagy legkésőbb február hó elején. A „Szürke ruha” főszereplői: Gombaszögi Frida, Törzs Jenő és Somlay Arthur lesznek.

Böde Gyula

üzleteiben, Kossuth-utca 57. és Csapo-utca 10.

Pénteken háziisan készített friss hurka kapható. Naponla saját készítésű virstli, Lacipecsenye

Kiváló finom hentesárúk, paprikás szalonna, kolbász, I. rendű hus, zsír, háj, szalonna. —

A protestantizmust védő szövetség legközelebbi világgyűlésének egyetlen szónokául dr Baltazár Dezső püspököt kérték fel

A protestantizmus védelmére alakult világszövetség debreceni gyűlésének hatása csak most kezd valódi nagyságában kibontakozni. — Azok a vélemények, amelyek a föld minden részéből, a hatalmas protestáns államokból, idejött kiküldöttekben kialakultak és részükre kifejezésre is jutottak, egy től egyig rendkívül értékesek. — Már tegnapi számunkban közölt interjúból, melyet a világszövetség elnökével és főtákarával folytatunk, kitűnt, hogy milyen értékes benyomásokat szereztek, különösen itt Debrecenben. De nemcsak a világszövetség két vezetője került Debrecen hatása alá, hanem a többi államok delegátusai is. A mikor esütörtökön reggel elutaztak Debrecenből, Kállay Kálmán egyetemi tanár, Labossa és Görömbey lelkészek kísérték ki őket az állomásra.

Alkalmunk volt beszélgetni Kállay egyetemi tanárral a bucsuzásról. Elmondta, hogy általánosságban úgy a németek, mint a svájciak, hollandusok és angolok egyformán kijelentették, hogy a debreceni tartózkodásuk volt a konferencia legsikerültebb napja. Itt ismerték meg az igazi magyar életet, mert hiszen Budapest metropolis, amelynek minden országban egyforma az élete. A szálloda nagyon megfelelő volt, minden tekintetben meg voltak elégedve, sehol semmiféle panaszuk nem volt.

Az elutazás előtt Ohlemüller vezértákar magához kérte Kállayt és beszélgetett vele. Kijelentette, hogy a trianoni állapotot egyformán erkölstelenné és egészségtelenné tartja és amennyiben csak tőle telik igyekezni fog propagandát csinálni a világon Magyarország mellett. Reméli, hogy a gyógyulás korszaka nemsoká elkövetkezik, azonban nem fegyverrel, — mert hiszen erre még sem Magyarország, sem Németország nem képes. Ez az állapot azonban mindenképpen tarthatatlan.

Baltazár püspök meghívása.

A világszövetség vezetősége — mint Kállay a beszélgetés során elárulta — azt a szencziósnak mondható elhatározást tette, hogy a jövő esztendőben Speyerben tartandó világgyűlésre — amelynek előkészítésével erőteljesen foglalkoznak — egyedüli szónokul dr Baltazár Dezső püspököt kérik fel.

Ez a világgyűlés rendkívül nagy jelentőségű lesz, azért is, mert kapcsolatban áll a második speyeri birodalmi gyűlés 400 éves jubileumával. A speyeri birodalmi gyűlésen a 400 éves jubileum alkalmával három óriási testület jelenik meg, a Gusztáv Adolf egyet, a Luther szövetség és a protestantizmust védő világszövetség. Mind-egyik csak egy-egy szónokkal képviselteti magát. A világszövetség részéről a választás dr Baltazár

Ha eszébe jut e két szó:

Rádió és Antenna

Gondoljon e két szóra is:

Rádióház, Szentanna.
Bárany Henrik

Rádió és villamosági üzlete megnyitott Szent Anna u. 1. Szolid árak!!

Dezső püspökre esett, akit hivatalosan már fel is kértek, hogy ezt a megtiszteltetést fogadja el.

Ezen a világgyűlésen demonstrációk lesznek, éppen ezért igen nagy jelentőséget tulajdonítanak az ott elmondandó beszédeknek.

Egészen bizonyos, hogy a rendkívüli megtiszteltetés nemcsak a magyarországi protestantizmusnak szól, melyet egyébként a külföldön nagyra becsülnék, hanem mint ez a külföldiek nyilatkozataiból kiderül, elsősorban Baltazár Dezső püspök hatalmas egyéniségének, akire felfigyelt már az egész protestáns világ.

Beszélgetést folytattunk dr Baltazár Dezső püspökkel a világgyűlés debreceni napjáról és a megbeszélhetetlen értékű meghívásáról.

— Nekem — mondotta a püspök — roppant imponált az a határozottság és erő, mellyel a megjelent férfiak a protestantizmus álláspontját képviselték. Azt gondoltam, hogy mivel több országnak többféle protestáns egyháza képviselteti magát ebben a szövetségben, legalább részben valami ingadozás lesz tapasztalható, valami elmosódottsága a protestáns álláspontnak. De Istennek hála, a meghatározottabban és legvilágosabban jutott kifejezésre mindegyik szónok beszédéből az evangéliumi igazságok mellett erős állásfoglalás. Nemzeti szempontból is igen nagy értéknek tartom, hogy ezek a nagy államokkal összeköttetésben lévő kiválóságok megláthatják a magyar protestantizmus valósi és kultur-intellectualis és a nemzeti művelődés érdekében kifejtett áldásos munkájukról meggyőződve, azt az impressziót vihették külföldre, hogy itt a magyarországi protestantizmus úgy az evangéliumi igazságok szolgálatában, mint a nemzeti kultúra istápolásában hivatása teljes magaslátán áll.

A szeretetvendégség is mély hatással volt rájuk. — külföldön az ilyesmi nem szokásos. Ők a vendégszeretetnek ezt a módját nem ismerik és nagyra értékelik azt a melegséget, mely éppen a szeretetvendégség létrejöttében nyilatkozott meg. — Ők úgy fogták ezt fel, hogy a szeretetvendégségen minden egyes protestáns család házában vendégelte meg őket.

Végül szóba hoztuk a püspök előtt, hogy a legközelebbi világgyűlésre egyedüli szónoknak kérték fel.

A püspök szerényen a következőket mondotta: — Felkérésem valóban megtörtént és ezt örömmel el is vállaltam. — Annak, hogy milyen értéket tulajdonítanak a magyar protestantizmusnak, legnagyobb bizonyossága az a körülmény, hogy a világszövetség egyetlen szónokául a jövő évi világgyűlésre engem, magyar protestánt szőlítottak fel.

Mindenesetre őszinte örömmel tölthet el minden magyar embert, hogy a világ leghatalmasabb államainak kiküldöttei jó benyomásokkal távoztak.

(Sékely Andor.)

Levegőshán fest, tisztít
Weisz, Arany János-u. 9.
Gyász esetén tizenkét óra alatt fest.

A bankcsalót négy évi fegyházra és az országból való kitiltásra ítélték

Védő nélkül folyt le a tárgyalás - A vádlott azzal védekezett, hogy rácsabították a bűncselekmény elkövetésére

Ez év nyarán a debreceni rendőrség egy nagyobb stílusú szélhámost tartóztatott le, Klein Mayer, román katonaszökevény személyében, aki az Angol Magyar Bank debreceni fiókja kárára akart nagyobb szabású csalást elkövetni. Mint emlékeztetés is még, Klein Mayer román katonaszökevény meglelt előbb a Gazdasági Takarékpénztár RT helyi ségében, ahol magát Németi Gábor, rakamazai gazdálkodónak nevezte s tízezer pengő kölcsönt akart felvenni.

A bank azonban óvatossabb volt s a gyanusnak látszó, állítólagos gazdálkodót elutasította kívánságával. Klein Mayer az első sikertelenség után az Angol Magyar Bank RT debreceni fiókjánál próbált szerencsét. Itt azonban már 20.000 pengő hitelkényvel állt elő. A második csálási kísérletében azonban azzal fejeződött be, hogy Klein Mayer a rendőrség letartóztatott.

A megindult eljárás során Klein Mayer román katonaszökevény ellen az ügyészség csalás és okirathamisítás miatt emelt vádat. A debreceni kir. törvényszék Rézler büntető tanácsa esütörtökön ítélték a nem mindennapos csalási és okirathamisítási ügyben.

A főtárgyalást délelőtt 9 órakor nyitotta meg Rézler Ervin tanácselnök s utasított adott a teremnek, hogy a vádlottat vezessék elő a fogdából.

Néhány perc múlva felnyílik a tárgyalóterem ajtaja s szuronyos börtönor kíséretében belép a terembe Klein Mayer vádlott, aki nyugodt lépésekkel halad a vádlottak padja elé. Ott fűzesen kihuzva magát, tisztességtudóan felel a tanácselnök kérdéseire:

— Bűnösnek érzem magam, de nyomorom és rossz tanácsadóim vittek a bűnre, — mondja.

Klein Mayer védekezése hosszas. Elmondja, hogy a bűncselekmény elkövetése előtt néhány hónappal, május közepén szökött át a román határon. Romániában hentes segéd volt s onnan magyar érzelmei miatt kellett szökönie.

Magyarország területére lépve, — első útja Budapest felé vezetett. — Budapestben elhelyezkedett s csakhamar rossz társaságba került. Egy Nusi nevű barátja volt, aki állandóan arra esabította, hogy illegitim úton szerezzen pénzt.

— Nusi barátom, — mondotta a többek között, védekezése során a vádlott, — bemutatott egy Lukács nevű férfinak. Ennek a tanácsára követtem el aztán Debrecenben a csalást. Ő mondotta azt, hogy:

a legkönnyebb kereseti mód az, ha az ember beállít egy bankba s ott jömdü gazda ember nevében pénzkölcsönt vesz fel.

— Több ízben ajánlotta ezt nekem, sőt legutóbb azt mondta, hogy

ezt az „ügyletet“ legkönnyebben Debrecenben lehetne lebonyolítani.

Azt is ő tanácsolta, hogy Németi Gábor gazdálkodónak adjam ki magam a bankban.

— Először a Gazdasági Takarékpénztárnál próbáltam meg a szerencsét.

— Azaz a csalást, — javította ki az elnök.

— Itt azonban — gondolom — gyanusnak találták a dolgot. Azt mon-

dották, hogy nem szívesen adnak kölcsönt bekebelezésre. Itt 10.000 P kölcsönt kértem. Látna azonban, hogy a bankigazgató gyanút fogott, nem forsziroztam a dolgot.

— Az Angol Magyar Bank RT debreceni fiókjához látogattam el két nap múlva, — folytatja tovább töredelmes vallomását Klein Mayer. Itt már 20.000 pengő kölcsönt kértem. Itt is Németi Gábor gazdálkodónak adtam ki magam, azonban Balm zujvárost neveztem meg lakó helyemül.

— Az első tárgyalásunkkor azt mondták, hogy másnap folytatják a kért kölcsönt. Másnap elmentem s akkor azt mondták, hogy egy óra múlva térjek vissza. Ekkor azután letartóztatott.

A bíróság tanukat hallgatott ki ezután. Vásárhelyi Armin, az Angol Magyar Bank RT debreceni fiókjának igazgatója elmondotta, hogy Klein Mayer, aki Németi Gábor gazdálkodónak adta ki magát, már az első tárgyaláskor gyanusnak tűnt fel előtte. Azt mondta, hogy a nyiregyházi fiók vezetője utasította a kölcsön felvételével a debreceni fiókhoz. Telefonon érintkezésbe lépett Vásárhelyi a nyiregyházi fiók vezetőjével, aki azonban cáfolta az állítólagos gazda állítását. Differenciák merültek fel a földbirtok nagyságát illetőleg is. Az állítólagos gazda azt mondotta, hogy 200 hold földje van s amikor a telekkönyvet megnézték, kint, hogy Németi Gábornak több hold földje van.

A harmadik gyanus körülmény az volt, hogy a biztosítéki okirat alá Lukács főbíró és Szabó jegyző volt aláírva. Utánjáráskor kiderült, miszerint a főbíró nem Lukácsnak, a jegyzőt pedig nem Szabónak hívják. Ezek után tett jelentést a rendőrség.

Detektívek jelentek meg a bankban s amikor Klein Mayer abban a hiszemben lépett be a helyiségbe, hogy a 2.000 pengőt felveszi, detektívek állták útját s igazolásra szőlították fel.

A perbeszédék

következtek, amelyek során Kádár István dr. ügyész a vádirat értelmében tartotta fenn a vádat és szigorú büntetést kért.

Klein Mayernek nem volt védeje, így saját maga adta elő védekezését.

Enyhe ítéletet kért s nyomorára és rossz tanácsadóira hivatkozott, hogy azok miatt követte el a bűncselekményt.

A bíróság, hosszas tanácskozás után

ítéletet hirdetett.

Klein Mayer vádlottat csalás és okirathamisítás büntetében mondta ki bűnösnek a bíróság és

négy évi fegyházbüntetésre, — mint főbüntetésre, — öt évi hivatalvesztésre, — mint mellékbüntetésre — és az országból való kitoloncolásra ítélt.

Az elítélt az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

Schiszler uri és női fodrász
Ondolás, manikűr, speciális hajvágások. Olcsó és figyelmes kiszolgálás. **Miklós ucca 11. sz.**

A színházi bizottság a városi tanácsot kéri fel, hogy november végéig készítse el a színház kibővítésének terveit és költségvetését

A társulat névsorával meg van elégedve a színházi bizottság, csak a két táncosnót reklamálják

Debrecen város színházi bizottsága nagyfontosságú ülést tartott csütörtökön délután, amelynek legfőbb tárgya a színház bérbeadásának a kérdése volt. A bizottság tagjai nehezen gyűltek össze és az ülés megkezdése előtt azt a három képet nézegették, amelyen a város törzsgyűlésének három híres bikáját festette meg Dienes János, a jónévi festő.

A TÁRSULAT NÉVSORA

Jóval elmúlt 4 óra, amikor Magoss György polgármester megnyitotta a bizottság ülését és dr Csűrös Ferenc kulturális tanácsnok a színházi bizottsággal kötött szerződés értelmében tárgyalás alá vette a színházi társulat névsorát. Bár az eddigi előadások során már a bizottság tagjai megismerhették a társulat tagjait, mégis felolvasta a névsort megjegyezve, hogy ki az új és ki az ismert tagja a társulatnak. Pármutatót a kulturális tanácsok arra, hogy az igazgató a kötelezettségein kívül, mint állandó operai vendégeket szerződtette K. Voith Donát, Szórád Ferencet, Halmos Árpádot, Krompácsi Ferencet. Az igazgatónak a szerződés szerint 12 elsőrendű férfi és 12 nő tagot kell szerződtetni, azonban az opera tagokat is hozzászámítva, ezt a létszámot háttal haladta túl a Kardoss Géza által szerződtetett tagok száma. Csak a két táncosnó hiányzik de ezeket pótolja két kiváló táncos, Misoga és Sugár. — Állnia a névsor elfogadását.

HOL A KÉT TÁNCOSNÓ?

A névsorhoz elsőnek Markovits Elemér dr szólott hozzá, aki arra való hivatkozással, hogy a város nagy áldozatot hoz a színházért, ráveszkedik ahhoz, hogy a két táncosnó leszerződtesse. Kifogásolta, hogy a színháznak nincsen állandó tenoristája sem. Enélkül hiányos a színházi társulat.

Kardoss Géza színházi igazgató megkezdte, hogy a szerződésben költésnél több tagot szerződtetett, de különben ma egyetlen vidéki társulatnál sincs tenorista. Ma nem is irnak olyan operetteket, amelyekhez tenorista kellene. Csak az operákban szerepelnek tenoristák.

ELŐADJÁK AZ AIDÁT ÉS A PILLANGÓ KISASSZONYT

Kardoss Géza: Operát nem is költés játszani, de mert a közönség szereti, vendégtagokat szerződtet rá. Az idén be akarják mutatni az Aidát, amelyet még Debrecenben nem játszottak 150 tagú kórusral és szimfonikus zenekarral, azonkívül a Pillangó kisasszonyt, Puccini quányörű operáját. Azonfelül két karmestere van a színháznak.

Magoss György: Szóval csak a két táncosnó hiányzik.

Kolozsvary

modern fodrászata, speciális női hajvágás, ondolálás, hajfestés, manicur **Rózsa ucca 3. szám.**

Kardoss Géza: Tihanyi Jutka is táncosnó!

Csűrös Ferenc: Nem így van fel tüntetve a névsorban.

Szentpéteri Kun Béla kijelenti, hogy eddig három előadásban lát-

A színház bérbeadásának ügye

Dr Csűrös Ferenc kulturális tanácsnok tjrsezteli elő ezután a színház bérbeadásának ügyét.

— Ez már sokkal nehezebb dolog — mondotta a kulturális tanácsnok — mint a névsor. A színházi bizottságot a tanács még márciusban megbízta, hogy foglalkozzon ezzel a kérdéssel és tegyen előterjesztést, mivel a színháznak 1929 aug. 31-én lejár a Kardoss Gézával kötött szerződése. A színházi bizottság viszont egy albizottságot küldött ki, hogy tegyen javaslatot. Az albizottság hosszas tárgyalás után állapodott meg az ismert javaslatban, amely szerint a színház ki akarják bővíteni a pályázókkal és mivel a megnövekedett befogadóképesség mellett a színház megvalósíthatja számítását a város nem ad szubvenciót, de viszont hosszabb, 15—20 éves szerződést adna.

A javaslatához hozzátette a kulturális tanácsnok, hogy az ő véleménye szerint kísérletezésre nincs szükség, a jelenlegi színházi kileve év óta viszi a színházat. Sok nehéz helyzetet ment keresztül, de sohasem történt meg, hogy a színház fizetés nélkül maradt volna. Voltak fogyatékosok, de a közönség általában meg van elégedve. Véleménye szerint Kardoss Gézával kellene a szerződést meghosszabbítani. A pályázatot meg lehet hirdetni, de attól nem remél eredményt. A lelkek megnyugtatósa végett azonban azonban meg kell hirdetni a pályázatot.

HOL VOLTAK AZ ÉPÍTÉSI SZAKÉRTŐK?

Magoss György: Szóval szorosán véve nincs javaslata az előadó urnak.

Szentpéteri Kun Béla: Voltak-e építési szakértők az albizottságban? Szakvélemény nélkül nem lehet egy ilyen tervet megtárgyalni. Egyáltalán kérdéses, hogy át lehet-e építeni a színházat?

Markovits Elemér: 2000 férő-

ta az operett-együttes, drámát még nem látott, de az operett-együttesel meg van elégedve. Igaza van az igazgatónak, hogy a mai operettekben nagyobb hangterjedelmre szükség nincs, hiszen Misoga, a kiváló táncos egy hang nélkül arat hatalmas sikert. Csak oda kell ma állani és jól mozogni.

Magoss György polgármester: Szorosán véve tehát csak a két táncosnó hiányzik, de más oldalról még több is van, amennyi elő van írva.

A bizottság el is fogadta a színházi társulat névsorát.

hely van a színházban.

Sz. Kun Béla: Kérdéses, jelentkezik-e olyan pályázó, aki az átépítéshez megfelelő összeggel rendelkezik. A színházra veszedelmesnek tartja, hogy 20—25 évre lekössék a színházat. Bármennyire is üzlet a színház, a kulturát is szemelőtt kell tartani. Nem lehet a színházat a XVIII—XIX. század nivójára szorítani, de viszont a „Régi nyár” nivóján sem szabad tartani. Ezt a tervet először építési szakértővel kell megvizsgáltatni. *Javasolja, hogy előbb készítsék el a hozzávetőleges költségvetést és a terveket és csak azután vigyék az ügyet tanács elé.*

Dr Freund Jenő: A javaslat szellemével azonosítja magát, mert prosperitási szempontjából ki kell bővíteni a színházat. A javaslatot azonban ebben a formában nem lehet idehozni, mert így nem lehet kiírni a pályázatot. Egyáltalában nincs megállapítva a kibővítés nagysága, vagy tervezete. Minden pályázó másféle terveket nyújtana be. Addig nem lehet a pályázatot kiírni, amíg a tanács meg nem állapítja, hogyan történjen az átépítés. Ha meg lesznek a tervek, akkor kell kiírni a pályázatot. Még így sem tartja azonban eredményre vezetőnek.

A SZÍNHÁZ KIBŐVÍTÉSE A VÁROS FELADATA

Dr Freund Jenő: A város feladata a színház kibővítése, ha súlyt helyez a színház feildésére, magának a városnak kell ezt a kérdést megoldani. Az albizottság javaslat nem szerencsés megoldás, mert nem visz bennünket közelebb a célhoz. Ha azt a tőkét, amit minden évben a színháznak ad a város, amortizációs alapul vesszük és azt több évre megszavazza a törvényhatóság, a színház átépíthető a város. Ebben az esetben versenyezni fognak a debreceni színházért. *Indítványozza, hogy a színházi bizottság keresse meg a tanácsot az ügy technikai és pénzügyi kérdésének sürgős elkészítésére végett.*

Magoss György: A színház kibővítésének sürgős elkészítésére végett.

Markovits Elemér: Az előkészítő bizottság egyöntetű véleménye alapján szűrődött le ez a javaslat, mert a város 1926—27—28—29. években 249.350 pengőt költ a színházra.

BEÖTHY LÁSZLÓ MAR KI AKARTA BŐVITENI A SZÍNHÁZAT

Markovits Elemér: Beöthy László már tett ilyen ajánlatot a városnak, hogy kibővíti a színházat. A színház mai állapotában nagy mértékben tűzveszélyes, ami nagy felelősség mindnyájunkra. A közönséget nem lehet kitenni egy olyan katasztrófa veszélyének, mint amilyen a közelmúltban is lejtárszódot. A színházat nem lehet pályázat nélkül kiadni. A színház nem hitbizomány, első a város érdeke, azután jön mindenki más.

Létay Lajos: Elismeri, hogy a bizottság lelkiismeretesen járt el. A Beöthy-féle ajánlat egész más viszonyok között, 1911-ben jött a városhoz, akkor két színház volt Debrecenben és már a harmadik színház felállítására gondoltak.

Freund Jenő: Meg is vettük a telket.

Létay Lajos: Lehet kísérletet tenni, de semmi esetre sem a javasolt módon. Kivánatos a színház teljes átalakítása.

Magoss György helyeslőleg bólint.

Vásáry István polgármesterhelyettes: Helyes az albizottság terve abból a szempontból, hogy csökkenteni akarja a város terveit. A gondolat szép. Az albizottságnak azonban ezt a szép tervet ki kellett volna dolgozni. Így a javaslat nem nyújt semmiféle támpontot és azt így nem lehet elfogadni. Indítványozza, hogy a gondolatot adják vissza az albizottságnak és az csináltassa meg hozzá a terveket és a költségvetést, amely valószínűsíti a gondolat életképességét.

Fejér Ferenc dr: A javaslat alapján meg kell hirdetni a pályázatot, nincs abban semmi veszély. Nem tartja lehetetlennek, hogy egy budapesti színháztrósz pályázzon fog és egyik garnitúrját felváltva Debrecenben fogja szerepeltetni.

Kardoss Géza: Nincs ma Budapestben kettős garnitúra.

Fejér Ferenc: Én trósztre gondoltam. Nem lehet kivánni a várostól, hogy erejét meghaladó módon áldozzon a színházra.

Magoss György: Senki sem akarja eldobni a gondolatot, csak azt valószínűsíteni kell.

Dr Miszty Károly: A kibővítés sem javít a helyzeten. Több üres hely lesz a színházban.

Markovits Elemér: Az igazgató arra hivatkozik, hogy nem tud budapesti művészeket lehozni, mert még telt ház mellett is ráfizet.

Magoss György: Adjuk oda a javaslatot a tanácsnak, készíttesse el a terveket és a költségvetést. — Azután majd határoz a közgyűlés.

Fejér Ferenc: Sürgősen kell intézkedni.

Magoss György: Ha 50—60 évet kibírt a színház mai állapotában, ki fog még birni néhány hónapot.

Vásáry István: A műszaki ügyosztály túl van terhelve munkával és nem lehet kivánni, hogy félre tegye a többi munkáit.

Magoss György: November végére elkészülhetnek.

Vásáry István: Mikor a Beöthy-féle tárgyalások voltak, szakértők állapították meg, hogy ha megbontják a színház struktúráját. —

Jó ebédet, vacsorát

elképzelni és készíteni csak

Horváth Gábor

KOSSUTH UCCA 13.

hus- és csemegeáruiból lehet

Fióközlet: Csapó u. 93.

Telefon 6-78.

nem lehet tudni, hol lehet megállni.

Magoss György polgármester ezután kimondja a határozatot, mely az ügyet a tanács elé utalja azzal, hogy a költségvetést és a terveket november végére készíttesse el.

AZ OMINÓZUS SZÍNHÁZI KÖNYVEK.

Kardoss Géza: Felhozta az összes könyveket, mert be akarom igazolni, hogy azok a legszabályo-

sabban vannak vezetve.

Magoss György: Most nem foglalkozunk a könyvekkel. Akkor nem hozza el, amikor kellene. Most senki sem kérte a könyveket.

A színügyi bizottság ezzel a méla akkorddal véget ért és Kardoss Géza búsan küldte vissza a könyveket, amelyeket pedig annyit emlegetnek a városházán és amikor előkerülnek, akkor meg nem is akarják megnézni.

Ünnepélyes keretek között megnyílt a Debreceni Jótékony Nőegylet árvaháza

A Debreceni Jótékony Nőegylet áldásos munkájának sorozatát újabb gyöngyszemmel szaporította. Az 1919 óta zárva tartott árvaházat ünnepélyes keretek közt ismét megnyitották, hogy 20 leánykának barát s mintaszerű nevelést adjanak.

Délután 4 órakor a Péterfia utca 78. szám alatti árvaház nagytermében Debrecen jótékony hölgyei választmányi ülésre jöttek össze, mely Fráter Erzsébet elnöklete alatt ment végbe. Megjelentek itt többek között Sass Béláné, Garda Dezsóné alelnöknök, Kovács Andorné, Horvay Róbertné, Uray Sándorné, Tervey Tamásné és még számosan. — Megválasztották a patrónákat és megalakították az árvaház felügyelőbizottságát, melynek tagjai között helyet foglalnak: Tankó Béláné, Kubek Erzsébet, Kovalitzky Antalné, Vargha Pálné, Vásáry Erzsébet ur-hölgyek.

Patrónakul a következő urasszonyokat választották meg: Ady Lajosné, Baltazar Dezsóné, Balogh Istvánné, özv. Böszörményi Pálné, dr. Benkó Gyuláné, Balázs Károlyné, Bányai Istvánné, dr. Brokes Gyözné, dr. Czeglédy Mihályné, dr. Dárkó Jenőné, özv. Géressy Kálmáné, Geréby Pálné, Gyarmathy Istvánné, Kardoss Gyuláné, Konez Aurélné, Kaszanyitzky Andorné, Koszorus Ferencné, Magoss Györgyné, Nagy Lajosné, Martinek Ferencné, Oláh Miklósné, Pápay Józsefné, Rác Lajosné, Szele Györgyné, Steinfeld Istvánné, Wolff Lipótné.

Délután 5 órára, amikor a megnyitási ünnepély kezdődött, a társadalom előkelő hölgy tagjai teljesen megtöltötték a nagytermet. Megjelent Baja Mihály lelkész is, dr. Baltazar Dezsó püspök képviselője, Siposs Imre, a központi lelkészi hivatal vezetője, Vargha Pál, kollégiumi főszámvevő, a nőegylet ellenőre és Török Tibor tanár, az egyület titkára, valamint dr. Kovács Jenő, együleti ügyész.

Öt óra után néhány perccel 10 pár árva leányka vonult be, csinosan felöltözve.

Garda Dezsóné szép beszéd keretében nyitotta meg az árvaházat:

— Ezen a hideg októberi napon — mondta költői szárnyalással — úgy érzem, mintha a tavasz köszöntött volna be. A madarak visszatértek fészükbe, hogy új életet kezdjenek. Így jöttünk mi vissza a régen elhagyott fészekbe, a háboru okozta nehéz gazdasági viszonyok miatt üresen maradt árvaházunkba.

— Kedves gyermekeim! — folytatta a kis árvák felé fordulva, — mi itt valamennyien, kik összegyűltünk és azok is, akik nincsenek itt, de lélekben ide gondolnak, valamennyien nagy örömmel és szeretettel vártunk benneteket. Szeret-

tel fogadunk gyermekeinkül. Mindannyian érettetek fáradunk, dolgozunk, hogy nektek szép, meleg otthonotok legyen.

Ezután Nagy Károlyné felügyelőnőhöz intézett buzdító szavakat. Adta az árvaházat és a gyermekeket kormányzás végett. Takarékosagra intette, majd így folytatta:

— Nevelje gyermekeinket erkölcsösen, vigyázzon rájuk, úgy testi, mint szellemi nevelésükre és arra kérem, ha a kormányपालcát kezébe veszi, a gyermekekkel igazságosan bánjon, szigoruan bár, de az édesanya mindent atható szeretete neveljen ebben a házában.

Azután üdvözölte az újonnan meg-

választott patrónákat és bizottsági tagokat, akiket arra kért, hogy fogadják szeretetükbe a gyermekeket és velük együtt az árvaház ügyét. Szerezzenek az árvaháznak, a jótékony nőegyletnek barátokat, akik szívesen dolgoznak velük együtt. Reméli és hiszi, hogy a szeretetteljes együttműködés meghozza azt az eredményt, hogy a most kénytelen-ségből bérbeadott négy szoba felmondható lesz és azokat a helyiségeket is átadhatják igazi rendeltetésüknek.

Nagy Károlyné Király Boriska válaszolt a hozzá intézett szavakra. Igérte, hogy kötelességének eleget tesz. Megköszönte a hölgyek fáradozását és Isten áldását kérte munkájukra.

A gyermekek nevében a kis Horotyrák Magda saját maga által alkotott beszédben fejezte ki köszönetét és igérte, hogy jó gyermekek lesznek.

Török Tibor tanár áhitatos imája után a gyermekek elmondták a Nemzeti Hísekegyet, mellyel a lélekemelő ünnepély véget ért.

Ezután a legjobb emlékeztető követte a gyermekek szempontjából a mai napra, — mint Garda Dezsóné mondotta, — hogy el ne feledjék ezt a szép ünnepélyt, pompás uzsonna várta őket az ebédelőben. — Boldogan fogyasztották el a kis apróságok a csésze finom kávé, szőlőt és cukrászterményt.

A hölgyek sokáig elgyönyörködtek a gyermekek körében némes és önfeláldozó munkájuk eredményében.

Rádió-adót Debrecennek

Szándékom ellenére hamarabb kell felszólalnom, mint akartam volt. A hozzászólások nem oly mederbe terelik a kérdést, mely alkalmas volna hasznos eszmék termelésére. Mint már egyszer kifejtettem, a dolognak két része van: egy technikai és egy kulturális. A nagyközönség a technikai kérdéshez nem ért és annak fog hinni, aki jobban győzi szóval, nem pedig tudással. Ezért kár, hogy itt nem működik a rádióklub, amely azóta már eldöntötte volna a vita technikai részét. Különbösen sincs itt mit eldönteni. Minden nagyobb ausztriai, német, stb. városban van adóállomás. Mindegyik más, más hullámhosszon, amiről mindenki a napilapja mellékletéről meggyőződhetik. Mindenütt vannak amatőrök, akik a helyi adó működése ide-

jén veszik a külföldi állomásokat. Budapesten is veszi minden jobb gép. Miért ne venné Debrecenben? Ha Budapesten senki sem vesz lámpás gépet anélkül, hogy ki ne próbálná, hogy lehet-e vele külföldet venni Budapest adása idején? És itt van Gavallér postatiszt ur komoly válaszára is a felelet. Ha az említett kísérlet nem sikerült, úgy a készülék nem volt megfelelően szerkesztve! Különbösen is nagy feladat egy rezgőkörrel kikapcsolni a helyi adót. Rendesen csak két rezgőkörrel sikerül, (a hullámcsapda is az), de ez már ma nem legyőzhetetlen feladat. — (Egy hullámcsapdát 10 pengőért elő lehet állítani, bár az igazi amatőr ezt régi alkatrészekből olcsón elkészítheti.)

Örülök, hogy Gavallér posta-

Előnyös vételünk folytán

olcsó és jó boraink

eladását a mai napon üzleteinkben megkezdtük.

Rizling P. 0.94 Bagaméri P. 1.50
Ó Burgondi P. 1.04 Pecsénye P. 1.80

„Hangya”

szövetkezet

tiszt ur szükségesnek tartja az adó állomást és ezzel támogatja az e kérdésben indított mozgalmat. Remélem, hogy ha néhány bel- és külföldi szakkönyvtárat átnéz, látni fogja, hogy nekem igazam van. — Különbösen is, hogy neutrális véleményét is halljon a közönség, budapesti szakköröket szólítottam fel véleménynyilvánításra.

Egész más természetűek a megjegyzéseim Bede ur cikkére. Eddig azt gondoltam, hogy ha relais állomásról van szó, akkor az egy kábelrel átvitt adás, melyet felerősít, e. de más frekvenciával adnak le újból. Most Bede ur azt követeli, hogy Budapesttel egy hullámhosszon történjék az adás, mert az Angliában is így van. Jámbor olvasó, ha nem is vagy rádóamatőr, nézd át napilapod rádióműsorát és látni fogod, hogy az angol adók mind más hullámhosszon adnak. Pl. Aberdeen 500 m., Belfast 306, Cardiff 352, Daventry 492 és 187 és így tovább. Igen, végeztek kísérleteket, nemcsak Angliában, de Amerikában elsősorban és Németországban is, az egy hullámon való adással, de itt a szinkronizálás és az interferencia kiküszöbölése oly kemény dő, melyen a rádiótechnikus mérnökök még soká fog-nak rágni, míg felharaphatják.

Bede ur talán tévedésben van afelől, hogy a prózái darabokat, de még az operetteket is a Studioból közvetítik. — Külföldön mindenütt szaporítják az adókat. Csak Magyarországon nem szabad!

Ne képzelje azt senki, hogy a studioban egy rettentő pléhtöleléses gramofon recseg be a mikrofonba! Ha ezt aztán egy megfelelően rossz töleléses hangszóró visszaadja, képelem, hogy mi lesz ebből! Minden valamire való amatőr, aki folyóiratokat olvas, tudja, hogy most külön magneses dobozokkal viszik át hangtalanul a lemez zenéjét az adóba! Még pedig a legkényesebb zenei ízlést kielégítő módon. Hallgassa a külföldi gramofonkoncerteket fülkagylóval. Nem fog ráismerni a gramofonra.

Ezzel végeztem. Egy napilap sem arra való, hogy hasábjain technikai, vagy végeredményben tudományos vitákat folytassanak le. A tájékozatlan közönség, amely legnagyobb részt nem is tudja — hogy ki a cikkíró és mi a foglalkozása, feltétlenül felül a merész hangnak és esetleg elhiszi a legnagyobb képtelenségeket is.

Ezzel részemről zárom az ügy technikai részére vonatkozó megjegyzésemet. A kulturális kérdésre nézve úgy érzem még sok a mondanivaló. Szomorú volna, ha csak azok szólának hozzá, akik a rádióban nem népművelő eszközt látnak, hanem tőle csak jazzt és udvarlási főiskolát várnak.

Dr. Milleker Rezső.

Hölgyeim!

Leszállított ár
ugy a festés, mint a
tisztításnál.

1 sima vászonruha	2 P-től
1 sima szövetruha	3 "
1 sima selyemruha	4 "
1 felöltő	5 "

WACHA-üzem

Simonffy-u. 55.

FEST, TISZTIT, MOS

A debreceni Egységspárt és a Magyar Hét

Dr. Ecsedy István tartja a megnyitó beszédét.

A debreceni egységes párt vigalmibizottsága Biczó Gyula elnöklete alatt csütörtökön este ülést tartott, amelynek napirendjébe a Magyar Hét bevezető ünnepélyének megrendezése szerepelt.

Dr. Lengyel Zoltán, mint a párt háznapja javaslatára elhatározták, hogy november 3-án, a Magyar Hét előestéjén fényes összejövetelt rendez a párt tagjai részére, az Arany Bikában, amelyen a bevezető előadás megtartására dr. Ecsedy Istvánt kérték fel. Az ünnepély megrendezésére végrehajtó bizottságot alakítottak, melynek tagjai lettek: Irmay Béla, dr. Ratkóczy János, dr. Lackó Jzsef, Györy Lajos, valamint a pártkör háznapja: dr. Lengyel Zoltán és igazgatója: Paur Ödön. Elhatározták egyúttal, hogy a kör helyiségében hetenként szűkebb összejöveteleket rendeznek a tél folyamán, azonkívül két nagyobb szabásu matiné megrendezésével a fenti bizottság megbízott, hogy egy helyi, mint a fővárosi művész köréből is előkelő művészek közreműködését biztosítsák.

Bethlen és Kállay találkozása a képviselőház folyosóján

Budapest, okt. 18. A Ház csütörtöki ülése közben kedves jelenet játszódott le a folyosón. Kállay Tibor a középső folyosón sétált, a mikor Bethlen István gróf miniszterelnök kijött az ülésteremből és Rakovszky Ivánnal a középső folyosó pamlagán foglalt helyet. — Mikor Kállay Tibor elhaladt Bethlen István gróf előtt, mosolyogva köszöntötték egymást, majd Kállay odament a miniszterelnökhöz. Kezet fogtak egymással és barátságosan elbeszélgettek. A beszélgetés természetesen a legutóbbi politikai eseményekről folyt és a miniszterelnök érdeklődött a nagykanizsai választás részletei iránt. — Kállay Tibor ezután megköszönte a miniszterelnöknek, hogy olyan tárgyilagosan emlékezett meg róla a tegnapi pártterkeztelen.

Több mint tíz percig beszélgetett egymással a miniszterelnök és Kállay Tibor, akiknek társalgását távolról több képviselő kísérte figyelemmel. Rögtön meg is születte az anekdota Bethlen és Kállay tanácskozásairól. — Az egyik képviselő megjegyezte:

— Ugy hat réam ez a jelenet, mint amikor két régi zsidó haragos a zsidó ünnepek előestéjén meghökül egymással. Mikor minden jót kívánnak, akkor az egyikük azt mondja:

— Kívánom neked mindazt, amit te nekem kívánsz.

Mire a másik megjegyzi:

— Már megint kezdted...

Angyán Béla igazságügyi államtitkár, aki a képviselők csoportjában állott, rögtön odasietett a miniszterelnökhöz, hogy elmondja neki a tréfát, amire ugy Bethlen, mint Kállay hangosan felnevettek és mindketten megjegyezték:

— Nem stimmel, mert mi igazán nem kívánunk semmi rosszat egymásnak!

John C. Blair indiai angol püspök nagy cikket írt Magyarország mellett a The Times Of India egyik számában

Egyik múlt számunkban megkezdük a néhány hónappal ezelőtt nálunk járt Blair C. János indiai püspök által Magyarország érdekében írt cikk közlését. A hatalmas cikk, amely a „The Times Of India” hasábjain jelent meg, így folytatódik:

Hosszú hónapokig tartózkodtam attól, hogy a nyilvánosság elé lépjek Magyarországról való gondolataimmal. Tettem ezt annak a reménynek fejében, hogy a Népszövetség, vagy az egyesült hatalmak csak fognak tenni valamit és megjavítják, újra meghúzzák ennek az országnak a határait, melyeket a trianoni béke szabott meg és ezáltal jótévé a Magyarországot ért súlyos sérelmet, kiváló szolgálatot tesznek a világ békeességének és nyugalmanak. Sajnos, a reményeimből nem lett semmi, így tehát most már semmi sem tart vissza, hogy kifejezést ne adjak az én Magyarországról való megíngathatatlan hitemről és arról a rettenetes igazságtalanságról, melyet a trianoni béke követett el a nemzet egyetemének élete ellen.

Az elmúlt esztendőben boldog alkalmam nyílt arra, hogy pár hetet Magyarországon töltsek és meglátogathassam nagy csoportjait azoknak a magyaroknak is, akik a mostani határokon túl idegen uralom alatt élnek. Míg a határokon belül és kívül időztem, a nép minden osztályával módomból megismerkedni és megismerkedtem azokkal a viszonyokkal is, melyeket Trianon teremtett.

Mint érdektelen látogató, aki nem sokat törődik az illető ország politikai ügyeivel és akiben talán van valami titkos előítélet a nemzettel szemben, mely szemben állott velünk a világháborúban, indultam közéjük, kimondhatatlan örömmel ismerem meg mégis a magyaroknak igazi oldalát és ismertem meg azt a szomorú állapotot, melybe Trianon taszította ezt az országot.

Mint igazi brit, nem félek semmiféle ellentmondástól, mikor azt állítom, hogy a magyar nemzet soha sem volt ellenségünk, még akkor sem mikor kénytelen volt ellenünk harcba szállani. Az ország azért keveredett a háborúba, mert uniója volt Auszriával. Legnagyobb reprezentánsáról ma már mindnyájan tudjuk, hogy ellen volt a háborúnak és mindent megtett, hogy hazáját, ha csak lehet, távolartsa tőle. Manapság, bár a háború óta tenger szenvedésen kellett keresztül esnie, a magyar nép változatlanul kitart az Anglia irányában táplált hagyományos baráti lelkületében és reánk, talán inkább, mint akik ki fogjuk javítani rajta elkövetett hibáinkat.

Aldozatos, melegsívű nép a magyar, szorgalmas és vendégszerető. Nem kérkedik, betartja a trianoni béke irákényszerített parancsait, mely a nemzet legjobbjait leszakította az ország testéről. A magyar nép tíz esztendő óta szenved. Egyetlen látogató sem volt közöttük, aki ne vette volna észre ennek a nemzetnek szerencsétlen sorsát, mikor minden oldalról barátság-talan népek veszik körül, országa darabokra tépett, régi nagyságából csak egyharmadnyi maradt és régi lakosságából három és fél millió — mind egy szálig hamisítatlan magyar — idegen és ellenséges országokba kényszerítettett.

Mit tehetnénk Középeurópa eme tútongó nyílt sebének meggyógyítására? Mire volna Magyarországnak

szüksége? Mit tehetnénk a tiszta igazság nevében érte?

Azt jogosan kívánja, hogy javítsuk meg határait, hogy ezáltal viszszerkerüljön hozzá kétféle magyar, akik nagy tömegben élnek a mostani határ mentén cseh, román és szerb uralom alatt. Ezek az ő tulajdon népe és édes testvérei a csonka haza gyermekeinek, akiket nem tulajdon akarattuk vitt el, hanem szövetséges hatalmak képviselőinek hibás ítélete és ma oly kegyetlen bánásmódot kell elszenvedniük, minőre egyetlen önzetesen népet sem volna szabad kényszeríteni. Békeidegációjuknak annak idején megígérték, hogy a határmegállapító bizottság által lehetnek még határjavítások. Ezért tehát a szövetséges nemzetekre — Angliára, Franciaországra és Olaszországra — hárul az a feladat, hogy az általuk elkövetett tévedést kijavítsák és a Magyarországon esett sérelmet kiküszöböljék, visszaadván neki töle elszakított kétféle milliónál több gyermekét.

Ennek elérésében semmiképpen nem szabad erőszakos módszerre gondolni. A háború törvénytelen és elképzelhetetlen eszköz, diplomáciai úton azonban a Népszövetségnek sok minden elérhető. És ha Franciaország, bár Jugoszláviával szerződése van, együtt fog gondolkodni azokkal a szövetséges hatalmakkal, akik a legnagyobb szükségében megsegítettek és felemeli szavát, hogy ő is kész kijavítani azokat a hibákat, melyeket a vitéz és nemes, de most megbénított nemzettel szemben elkövetett, akkor a határkiigazítást senki sem utasíthatja el és Európa szívében a nagy nyugtalanságnak és bizonytalanságnak ez az előidéző oka meg fog szűnni.

Hogy az ilyen határkiigazítási mód a Népszövetség hatáskörébe tartozik, világosan látható a XIX. paragrafusból, amely így szól:

„A szövetség időről-időre tanácsolhatja a béke által érdekelt államoknak az egyes ügyek újból megtárgyalását, ha azok annyira alkalmatlanoknak bizonyultak, hogy érintetlenül hagyásuk által veszedelemben forog a világ békeessége.”

Magyarország mostani határai, mert rajtuk kívül él több mint két millió magyar, nagyon is megkívánják azt, hogy a Népszövetség elő kerüljenek újból való megfontolásra.

A magyar nemzet jogos panaszát tehát minden késelem nélkül meg kell hallgatni, mert ezeknek az igényeknek betöltése nemcsak a világ békeességét fogja szolgálni, hanem az érdekelt nemzetek gazdasági felvirágozását is. Még a kisantant országainak is érdeke a határrevízió! sokkal nagyobb forgalmi szabadságot jelentene, megindulna ezekben az országokban a pénzáradat, mert jobban lehetne bennük bízni, mint manapság, mikor mindenikében feltűnő a pénzügyi bizonytalanság. Chamberlainnek, hogy a magyarokat megbántsse, nagyon nemes, de meglehetősen nehéz a feladata, hiszen azonban, hogy igazságérzése és mindenkor tapasztalt öszi tésége segíteni fogja Magyarország eme igazságos vágyának elintézésében.

Hadd számoljak be végül egy személyes tapasztalatról is. Magyarországon tartózkodásom alatt a konferencia brit résztvevőinek nevében nekem jutott a szerencse, hogy üdvözlő beszédet mondjak. Beszédemet tőszóval fejezem be. Kétszáz idegen

állott fel velem együtt és üritette serlegét Magyarország boldogulására és jövődjére. A vendégek az egész világot képviselték, voltak közöttük hollandok, belgák, svájciak, amerikaiak, angolok és az angol gyarmatokról valók. Ebből a közeledésből arra következtettem, hogy a magyar nemzetnek sok barátja van a világon mindenhol, akik most néhez napjaiban vele együtt éreznek és szívük szerint kívánják, hogy határain kívül élő testvéreiket visszanyerve, akik meglehetősen nehéz sorban élnek idegen uralom alatt, boldog és virágzó legyen ismét.

Blair C. János

a gujarati, rajputanai és közép-indiai egyházközs. exmoderátora

Ugy néha-néha...

Ugy néha-néha nyári éjszakákon, mikor a Hold az égi mécses s a dalos madár elpihen az ágon, szoktál-e álmodozni édes?

Ha fehér nyoszolyád puha vánkósán egy tündéri mesét végig álmodol, Te, mint kékszemű, szép királyleány, találkozol-e velem valahol?

Ha a tündéri, szép álomvilágban nem találkozom sehol Te veled, akkor óh csalfa, szép királyleányom nem is szeretnél soha engemet.

SZINEGH BELA

HADIK ÉS RÁDAY NEM VOLTAK KIHALLGATÁSON A KORMÁNYZÓNÁL

Budapest, okt. 18. Az egyik delutáni lap híradást közöl, amely szerint Vass népjóléti miniszter, Hadik János gróf, felsőházi tag és Ráday Gedeon képviselő kihallgatáson jelentek meg a kormányzónál. Illetékes helyen felhatalmazták a MTI-t annak a megállapítására, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak.

Nemzetközi Magánnyomozó és Hiteltudósító iroda

Budapest, IX. Üllői út 61.
cégf. Matkovich ny. rendőrfelügyelő
Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, informál, szakszerű hiteltudósítást nyújt, adókat nyilvántart, ügy bel- mint külföldön.

Utlevél, vizum, honosítási, iparügyi, adó és pénzközlés stb. ügyekben gyors és eredményes tanácsot ad. — Válaszbélyeg. — Képviselők miandétt kerestetnek.

Minden 3 pengő.

1 l. kitűnő tea rum 50 százalékos
1 l. kitűnő császárkörte-likőr
1 liter kitűnő vanília-likőr
1 liter kitűnő meggy-likőr
1 liter kitűnő angol-keseft

Révi, Hatvan-u. végén
(Kiszállomással szemben.)

Kántor Ernő és Társa

DEBRECEN, VÁROSHÁZA ÉPÜLET.
Piac és Rózsa uca sarok. Telef. 16-57.
Az őszi nagytakarításhoz kefeárak, padló- és butortörlek, különleges ezüst-, réz és kályhatisztító szerek, lábtörlek, fürdőszoba szönyegek és felszerelések legnagyobb választékban szerezhetők be. A Johnson villanyos parkett-kefé egyed-árúsítása és kölcsönzése.

„Istenben bizva hisszük és reméljük, hogy a négy felé tépett magyar református egyházunk egysége ismét helyreáll!”

Nagyszabású akció indult a magyar protestáns egyház egységének helyreállítása érdekében
Juhász Nagy Sándor nyilatkozata a kolozsvári „Ellenőr” című lapban

A Kolozsváron Tóth Sándor kiadta szerkesztésében megjelenő magyarpárti újság, az „Ellenőr” most ideérkezett száma érdekes cikkeket közöl a lap magyarországi szerkesztőjének, Ferenczy Györgynek tollából, melyben a debreceni református egyház egyes vezetőinek nagyszabású akciójáról számol be, amelynek célja a magyar protestáns egyház egységének helyreállítása.

A fent említett cikk Debrecenben is nagy érdeklődésre tarthat számot s erre való tekintettel teljes egészében közöljük:

„Nagyszabású akció indult el Debrecen falai közül, aminek jelentősége egyházi szempontokból szinte felbecsülhetetlen. A debreceni református egyház egyes vezetői azon fáradoznak, hogy létrehozzák az új magyar református egyházunk a gondolatát.

Debrecen református egyházi ügyekben mindig a kezdeményező és irányító szerepét töltötte be és nem hiába nevezték mindig Kálvinista Rómának.

Az „Ellenőr” magyarországi szerkesztője Debrecenben felkereste Juhász Nagy Sándor volt magyar igazságügyminisztert, aki mint a leghatalmasabb református egyházközségnek világi főjegyzője a kálvinista mozgalmak élén áll.

Juhász Nagy Sándor magyarországi szerkesztőnknek a következő nagyjelentőségű nyilatkozatot tette:

— Nagy hála érte az „Ellenőr”, ez a nálunk is kitűnő hírnévként örvendő magyar újság, hogy alkalmat ad nekem a nyilatkozásra. Engedje meg azonban, hogy ne szóljak most politikáról,

hanem hádd forduljak a Románia területén élő magyar reformátusokhoz és nekik küldjek testvéri üdvözlőt.

— Olyan mozgalom megindulásáról óhajtom ottani magyar református hűveinket értesíteni, mely bizonyára nagyon fogja őket érdekelni.

Debrecenben felvetettük az új magyar református egységnek a gondolatát.

— Ez a törekvés arra irányul, hogy valamely formában szövetség jöjjön létre a magyarországi, jugoszláviai, romániai és csehszlovákiai református egyházak között.

A politikát ebből a mozgalomból minden vonatkozásban teljesen kikapcsoljuk.

— Mivel különben az egész terv hiábavaló lenne. Ebben a mozgalomban semmiféle világi vonatkozásnak helye nem lehet és semmiféle politikai törekvés abba bele nem keverhető.

— Ez az egyházi kezdeményezés egyszerűen abból indul ki, hogy több különböző állam területén elhelyezkedő ugyanazon egyháznak miért ne lehetne közös szerve? — Hiszen

a róm. kath. egyháznak központja Róma, közös feje a pápa, szervezete az egész világra kiterjed, elé országhatárok gátat nem vetnek.

— Miért ne lehetne egységes magyar református egyház is, habár négy államnak a területén helyezkedik is el?

— Mindenik államban levő ref. egyház elismeri a maga államának törvényeit, alkalmazkodik az otta-

ni viszonyokhoz, önállóan úgy rendezkedik be, ahogyan azt sajátos helyzete megkívánja, amde ezek mellett szoros szervezeti kapcsolatot létesít és tart fenn a többi országbeli hasonló magyar református egyházakkal.

— A tavasszal Debrecenben a Presbiteri Világszövetség konferenciát tartott, melyen a világ egész reformátussága képviselve volt. Ez alkalomból a debreceni presbiterium díszgyűlésén proklamálta a következő elvet:

„Istenben bizva hisszük és reméljük, hogy a négyfelé tépett magyar református egyházunk egysége ismét helyreáll és ennek központjául Debrecen áldozatkész lelkesedéssel már most felajánlja magát.”

— Ez a határozat azt jelenti, hogy az egyház egysége létesülhet az ország határok érintetlenül maradása mellett is. Hiszen már a béke idején a magyar református egyházhoz tartoztak a Horvát-Szlavonország területén volt ref. egyházak, sőt még a román királyság területén levők is. Például

a bukaresti református egyház a magyar anyaszentegyházba volt bekebelezve és az ellen az államok soha kifogást nem emeltek. Ide tartoztak a moldvai csángó reformátusok is, kiknek Magyarországból küldtek állandóan lelkészt. — Sőt még az amerikai magyar ref. egyházak is a budapesti Konvent igazgatása alatt állottak.

— Különböző is sok példa van ilyesmire. Egyes amerikai protestáns egyházaknak missziói, leányegyházai vannak szanaszét a nagy világon, még Kínában. Janában is és az ellen az államok kormányai sehol kifogást nem emelnek.

— A Magyarország és Románia közötti mindenképpen kívánatos közzeledésnek egyik nagyon örvendő eredménye volna az, ha lehetővé válnék a két ország magyar református egyházai között az érintkezésnek és együttműködésnek helyreállítása.

— Mindkét részről törekedjünk erre.

Juhász Nagy Sándor szavainak

jelentőségét nem szükséges bővebben kommentálni, mindenestre kívánatos volna, ha az erdélyi magyar református egyház is megfenné a maga részéről a kezdeményezést ennek a nagyszabású tervnek keresztülvitele érdekében.

Eddig az „Ellenőr” cikke, ami Erdélyben nagy feltűnést keltett és az ottani magyar sajtóban élénk visszhangja volt. Erdélyi református vezetőkörök igen üdvösködnek és célravezetőnek tartják a debreceni kezdeményezést és ott is akció indul, hogy ez ne csak terv maradjon, hanem közelebb jusson a megvalósuláshoz.

Fiatalfestőművészek tárlata Debrecenben

Öt fiatal festőművész rendez a közeli napokban kiállítást Debrecenben. Most induló karrierük első állomása, ami után újabb és újabb sikerek következnek. Az öt fiatal festő a debreceni Babits Mihály társaság körül csoportosult és mostani kiállításukat is ez a fiatal művész társaság rendezte.

Az újonnan alakult társaságnak célja, hogy a fiatal és tehetséges írókat, költőket és festőket az érvényesítés útján elősegítse. A debreceni művészeti életbe új levegőt, új színt akarnak bevinni. Matinékat, szerzői estéket beidékeznak rendezni és tervük a debreceni közönséggel megismertetni a modern külföldi — angol, francia, német, néger, japán és kínai irodalmat, Ezenkívül képképzőművészek is rendeznek, egyszóval állandó és komoly munkát szeretnének kifejteni.

Az első megnyilvánulása a fiatal Babits Mihály társaságnak a szombaton megnyílt tárlat, amelyen öt festő vesz részt:

Azbej Imre Bécs, Berlin, München és Páris után érkezett Debrecenbe és már külföldön is jelentős sikereket aratott. Szalacsy-Récs István a kolozsvári művésziskolának volt egyik legtehetségesebb növendéke és mestere Pap Sándor a legjobb jövőt jósolta a fiatal erdélyi piktornak.

Léndl Vilmos Bécsben végezte tanulmányait. A Gisser Gyula és Edelmann Jenő biztalt ígéretek a jövőre.

A kiállítást a Simonyi utca 1c alatt rendezték és szombaton délután nyílik meg.

A fiatalok kiállítása iránt nagy az érdeklődés.

Válás után

Irtá: GERŐ ALBERT

(Folytatás.)

Másnap délelőtt tíz órakor ébredt fel, faradtan, összetörtnek érezte magát. Nem tudja még magát elhatározni, hogy mit tegyen. Maradjon-e, vagy elutazék? Ejjh, határozta el magában, egyet sétálni fog és az út tesz majd felzaklatott idegeinek. A fenyvesbe vezető úton elindult. Ragyogó májusi nap volt. Mőhőn szívta magába a friss ózondus levegőt. Felrisszult idegeinek feszültsége megszűnt és új életkedvvel, ruganyosan lépdelt tova. Egy kanyarodónál hirtelen szembeálkkozott elvált feleségével. Ismét a tegnap esti érzés fogta el. Lábai a földbe gyökereztek és alig tudott szóhoz jutni. Nagynehezen megemberelte magát és udvariasan köszöntötte. A nő vidáman, elfogulatlanul esengő hangon viszonzta a köszöntést: „Jó napot Veörös úr! Milyen meglepetés! Már tegnap este megismertem. Ön is felém nézett, de nyilván nem ismert meg, mert nem is köszönt.” Mialatt beszélt Veörös jól megfigyelte. Világos seiyemruhájában elragadó jelenség volt. Bájos arcát gyöngéd pír futotta át. „Azonnal megismertem nagyságos asszonyom! De nem tudtam, vajjon a múltira való tekintettel nem fog-e tola-kodásnak feltűnni köszöntésem? És

mivel nem mertem magamat a visszautasítás kellemetlenségének kiténni, hát inkább passzíven viselkedtem. Bocssáson meg, ha talán megsértetem volna. Különböző is rosszul éreztem magamat és távoztam.”

„Csodálkozom magán — felelte az asszony. Milyen szentimentális lett? A múltira való visszaemlékezés annyira megzavarja, hogy régi ismerősét elfelejti üdvözölni. Mi a múlt? Megtörtént eseményeknek képzeletünkbe rövid időre való visszatérése, melyek a jelen örömeit megromtítják. Éppen azért ezeket el kell temetni és emlékezetünkben kiűzőlni. Látja, én a múltat teljesen eltemettem és csak a jelen örömeinek élek. De most beszéljen valamit magáról! Kissé halvány: talán beteg? Talán csak nem — kacagnom kellene — a múlt emlékei festették halványra arcát?” Bámulva nézett rá a férfi. Ki ez a nő? Ez nem a régi tőrő, szenvedő mártír! Minden szava gunyoros, csipős, malitíózus. Ez egy Sphinx, egy megoldhatatlan rejtély. Lehetséges-e, hogy nő ennyire változzék? Kitérőlte a múltat teljesen emlékezetéből, tehát őt is! Akkor ő is a múltnak csak halványan pislogó mécsese, mely soha nem képes lángra lobbantani e nő szívét. De leküzdötte a bensejében háborgó indulatokat és közönyösen felelt: „Oh ne! A múltak emlékei nem háborgatnak. Hogy az arcom halvány, az a mai ne-

héz gazdasági viszonyok közt szükségessé vált megfeszítet munkát követelménye. Orvosaim pihenést ajánlottak, így kerültem e fürdőre. Ha nagyságos asszonynak nem leszek terhére, tőrjön meg időnként társaságában.”

„Ugyan, hogy képzelhet ilyet? Egy régi ismerőssel, mint maga, miért ne állnék szóba? Én a megengedett formák és határok közt mindenképp szóba állok, aki társaságomhoz tartozik.” Így kezdődött köztük új ismeretség. Veörös mindig kereste az alkalmat, hogy vele találkozassék. Nap-nap után szerelme-sebb lett. De ha néha-néha melegebb beszélgetés közben firkászóba a nő arcába pillantott, hogy azon az irányta érzett legesekélyebb meleg érzés nyomait felfedezze, fájdalmasan állapította meg, hogy a nő lelke jégcsap, melyet ő felolvasztani soha képes nem lesz. Né-hány hét múlva döntő lépésre határozta el magát. Egy kőtsében való er-dei séta közben megállott a nő előtt és beszélni kezdett: Asszonyom! Arra kérem, hallgasson végig. Ígérem, hogy soha többé zavarni nem fogom. Én igaz bűnbánattal kérek bocsánatot az ön ellen a múltban elkövetett bűneimért. Szeretem Önt! Mélyen, igazán! Nem egy ifju szalmalángszerű fellobbanás-va, hanem egy érett, megtöntölt férfinek a szenvedés tüzeiben megtisztult remes érzelmével. Felejtse el a múltat! Legyen az én kopár életemnek éltető

napsugára! Legyen a feleségem!” A nő pár pillanattal meglepetten nézett rá, aztán hangos kacagásban tört ki:

„Ugyáltszik, hogy a sok munka csakugyan megzavarta idegeit! Téves képzeteken lovagol, mint valami vesszőparipán. Viselői vannak és azon erőlködök, hogy azok testté váljanak! Nem barátom! Mi már egyszer végig játszottunk a házasság komédiáját, előlről nem kezdhetjük a játékot. Különböző is egy egész életre szóló lépés megtételéhez szükséges melegebb érzelmekek ön iránt viselőttem. Egy kis hidegvizkúra nem fog ártani felzaklatott idegeinek. Ezt a vallomását sem tekintem egybnek, mint képzetei felelőtlen csapongásának. Nem óhajtok újból felesége lenni!” A férfi halvány arccal hallgatta végig a kegyetlen szavakat. Fájdalmát leküzdve szomorúan felelt: „Asszonyom! Bolond nem vagyok. Tudatom világos és tiszta, minden elutazástól ment! Rövid időn belül elutazom innen messze, nagyon messze, hogy életének útjait ne keresztezzem. Bocssáson meg, hogy élete tavának síma tük-rére vallomással egy kis kavicsot dobtam és így annak esekély gyűrűd-zését előidézttem. Isten áldja! Legyen holdog!”

Este hét órakor a Árdy Csilla által lakott villában a szálloda bérszolgálya jelent meg és levelet kézbesített az el-vált asszonynak és távozott. A címzés-

Október 31-től kezdve csakis engedélylyel lehet lugkövet vásárolni

Csakis szappanfőzés céljaira szolgáltathat ki lugkövet - Intézkedések a mérgezések elkerülésére

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága, mint elsőfoku közegészségügyi hatóság, értesíti a város közönségét — különösen a lugkő és lugköldat árusításával foglalkozó kereskedőket, hogy a magyar kir. Kereskedelemügyi Miniszter ur lugkő és a lugköldat forgalomba hozatalát folyó évi október 31-iktől vásárlási engedélyhez kötheti. Ettől az időponttól kezdve tehát lugkövet és lugköldatot kiszolgáltathatni a közvetlen fogyasztók részére, háztartási célokra, vásárlási engedély nélkül nem szabad.

A vásárlási engedélyeket bélyeg- és díjmentesen a városi elsőfoku közgazgatási hatóság, mint elsőfoku közegészségügyi hatóság szolgáltatja ki, a Kossuth utca 20. sz. alatti városi épület földszint, 36. számú szobában.

Lugkövet, (marónátront, marókálit, marószódát) és lugköldatot, valamint ilyen anyagokat 5 százaléknál nagyobb mennyiségben tartalmazó készítményeket a közvetlen fogyasztók részére árusító üzletekben háztartási célokra, a házilag végzett szappanfőzés kivételével, kiszolgáltathatni tilos.

Ipari célokra, továbbá a házilag végzett szappanfőzés céljaira lugkövet, (marónátront, marókálit, marószódát) és lugköldatot, valamint ilyen anyagokat 2 klg-os vagy két klg-os meghaladó mennyiségben ki szabad szolgáltatni, azonban csak annak részére:

a) aki iparüzését az iparjogosítvány felmutatásával vagy más módon igazolja;

b) aki az elsőfoku közigazgatási hatóságtól lugkő vásárlására engedélyt kapott.

Lugkő vásárlására engedélyt csak az kaphat, aki igazolja, hogy állatellátás folytán, vagy egyébként a háztartásban összegyűlt, legalább 10 klg-nyi zsiradékkal, stb. rendelkezik s abból házilag szappant kíván főzni. A vásárlási engedély csupán a szappanfőzésre felhasználni ki-

vánt és bejelentett nyersanyag sulyának egyötödét tevő lugkő vásárlására szólhat. Ehhez képest például az, aki szappanfőzésre alkalmas 25 klg-nyi nyersanyaggal rendelkezik, csak 5 klg. lugkő vásárlására kaphat engedélyt. Két klg.-nál kevesebb lugkő vásárlására engedélyt kiállítani nem szabad.

A vásárlási engedély alapján csak az abban feltüntetett mennyiséget s csak a vásárlási engedély keltétől számított harminc napi időn belül szabad kiszolgáltathatni.

A kereskedő lugkövet csak a vásárlási engedély átvétele ellenében szolgáltathat ki s a vásárlási engedélyt annak keltétől számított hat hónapon át megőrizni köteles.

Házilag végzett szappanfőzés céljaira tíz klg.-nyi, vagy ennél kisebb mennyiségben lugkövet csak 128 fokos, illetőleg lefokozva csak 100 fokos minőségben és csak eltartásra alkalmas, szilárd anyagból (fémből, kőanyagból) készült, erős, jól zárható, olyan edényben vagy tartályban szabad kiszolgáltathatni, mely azt a kiszóródás és szétperlés ellen megvédi.

A forgalomba kerülő edényeket és tartályokat halálfej és „mérge” jelzésű, feltűnő, legalább három centiméter széles címkével, továbbá az anyag nevének, mennyiségének, fogtartalmának jelzésével és a csomagolást végzőnek a nevével (céggel) is el kell látni, a lezáras helyén pedig a fent említett halálfej és „mérge” jelzésű címkével oly módon kell leragasztani, hogy az edény, vagy tartály a címke sérülése vagy eltávolítása nélkül felnyitható ne legyen.

A forgalomba kerülő edényre, — vagy tartályra — ezeken a jelzéseken kívül még a következő szövegű figyelmeztetést és pedig szembeütő betűkkel alkalmazni kell:

FIGYELMEZTETÉS! Ovjá meg gyermekeit a lugkőmérgezéstől.

Súlyos büntetésben részesül az, aki folyékony lugot pohárban, csé-

szében, vagy főzőedényben, konyhasztalon, széken vagy más olyan helyen tart, ahol a gyermek hozzáférhet, mert a gyermek játékból, vagy étel helyett szájába veheti s a lugmérgezés igen gyakran halált okoz! A lugot csak gondosan elzárt edényben s csak olyan helyen szabad tartani, ahol a gyermek el nem érheti.

A lugköből csak annyit szabad feloldani, amennyit egyszerre elhasználni.

Annak, aki lugot ivott, addig is, amíg az orvos megérkezik, azonnal adjunk — ha le tudja nyelni — hideg ecetet, vagy citromos vizet, de minden esetre bőven tejet, vagy olajat.

Az előbbi rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell a lugkövet — marónátront, marószódát, marókálit) — vagy lugköldatot 5 százaléknál nagyobb mennyiségben tartalmazó készítményekre is.

Az említett anyagokat egy százaléknál nagyobb, de öt százaléknál kevesebb mennyiségben tartalmazó lugkövet pótló készítményeket is csak csomagoltan szabad forgalomba hozni. A burkolaton fel kell tüntetni a készítmény előállítójának nevét (céget), továbbá azt, hogy a készítmény 5 százaléknál több lugkövet (marónátront, marószódát), illetőleg lugköldatot nem tartalmaz.

Az előbbi bekezdésben említett készítményeknél azért, hogy azok öt százaléknál több lugkövet (marónátront, marószódát, marókálit), illetőleg lugköldatot nem tartalmaznak, a készítmény előállítója, külföldi készítményeknél az felelős, aki a készítményt forgalombahozatal céljából a külföldről az országba hozatja.

Aki a jelen rendelet valamelyik rendelkezését megszegi, amennyiben eselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és pénzbüntetéssel büntetendő.

Ez a rendelkezés 1928. évi október 31. napján lép hatályba, azzal a korlátozással, hogy az 1928. évi október hó 31-től december hó 31-ig terjedő időben, házilag végzett szappanfőzés céljaira, az 1925. évi december hó 22. napján kibocsátott 92.903. sz. kereskedelemügyi miniszteri rendeletnek megfelelő csomagolásban, két klg.-nál kisebb mennyiségben is ki lehet lugkövet szolgáltatni.

A városi hatóság a hivatalos órák alatt az érdeklődő közönség részére minden további felvilágosítást megad.

Dr. Vass Károly,
városi tanácsnok, az I.
közig. hatóság vezetője.

Könyvek

Ferenczy György: *En és az asszony.*

Az erdélyi és jugoszláviai magyar irodalomban ismert neve van Ferenczy Györgynek, akinek egy apró könyvecskéje — az egész 24 oldal és 9 verset tartalmaz — most előttem fekszik. A nem mindennapi, a szokatlan első olvasásra megdöbbentően reá bámul az olvasóra ebből a könyvből. Új szavak, merész gondolatok, fantasztikus megfigyelések, sokszor már, már misztikus elborulás, helyenként kiáltó realizmus az, ami Ferenczy könyvében a költészet szokatlanságával hat. Kilenec vers, cím nélkül, poétikai közismert receptek és szabályok nélkül, tűrhető dalammal, ki bomló ritmussal. Versek, melyeknek címe sincs, csupán sorszerinti számozása. Sokan azt mondják majd, ezen versek olvasása közben, hogy azért nem ír ez az író kötött verseket, hiszen lép-ten-nyomon előtűnik akaratlanul is a kötöttségtől való óvakodás, ami azt mutatja, hogy Ferenczy tudna olyan verset is írni, mint más, ahol esengő-bongó rímek ölelkeznek össze, ahol léniás nagysága van a sornak, ahol minden szónak meg van töprengés nélkül is az értéke. Igaz, Ferenczy tud kötötten is írni, de jelen gondolatainak csak a mostani forma lehetett az igazi kifejezője, mert nem a mindennapi szerelem dalnoká lett, hanem: „Imádom az Istent, mert szerelmes vagyok!” — s ez a megléptet pogánykodó írja, aki azokkal érzett együtt, akik: „Ma jö-zusdit játszanak, tegnap pedig megtagadták az Istent!” Új színeket talál és új hangot csinál a szerelmének, mert: „elhagyott magány: az én életem”, s a magány termi a zengő lélek ritmusát, muzsikáját. Nem a lemondás, mil-bánomság és összeomlás poetája Ferenczy, hanem a lüktető életé még akkor is, mikor így ír: „Az én sorsom örökös járás”. — És mi is várunk, mert tudjuk, hogy a magyar írásban uttörő szabadverselés mesterei után — Szentimrei, Bartalis János — Ferenczy is egyike lesz azoknak, akiknek mindig lesz általános érdekű mondanivalójuk. (Sz. R. I.)

ben Mérey Csilla megismerte Veörös határozott, férfias kézírását. Felbon-totta. Olvasás közben arca mindjobban elhalványult. A végén egy megrázó síkolyban tört ki és eszméletét veszítve, összeesett. A levélben ez állott: „Dél-életi elválásunk alkalmával megígértem, hogy elutazom. Szavamat beváltottam. Elutaztam. Elutaztam oda, ahonnan nincs többé visszatérés. Öszin-ten bűnbánatommal nem tudtam kiengesztelni. Nem hittem neked. Most talán el fogja hinni, hogy szerettem és a síron túl is szeretni fogom. Vérem hullásával akarom kiengesztelni a múlt-ban ön ellen elkövetett bűnömöt. Mikor e sorokat olvassa, én már halott vagyok. Öngyilkos lettem. Éljen boldogul! Veörös...”

Egy óra múlva magához tért mély álulásból. Körülnézett... Mi történt? Mellette hevert a levél, eszébe jutott minden. Réműlten ugrott fel... Esze-lősen nézett körül... Aztán levetette magát a kerevetre. Zokogott, a haját tépte, őriöngött. A halálba kergette őt, kit szeretett, imádozott. Szerette újra azon perctől kezdve, mikor a fürdőn talál-kozott vele. Szerette akkor is, mikor szívtelennek mutatta magát vele szem-ben, mikor kegyetlen játékokat űzött vele. Kedvét lelte abban, hogy megkínozza a múltban, házasságuk alatt elkövetett vétkeiért. Jóságos ég!... Mit te-gyen?!... vajjon meghalt-e már?

Hátha él még? Megnézi, látni akarja... Kirohant... A szálloda előtt csoporto-sult tömegben utat tört magának, be-rohant a halba és a portástól megtud-ta a beteg szobáját, rohant fel az első emeletre. Ott a kezelőorvos feltartó-ztatta és kétségbeesetten dulakodott vele, hogy a szobába való behatolását megakadályozza. „En elvált felesége vagyok, hadd lássam őt-e vagy meg-halt” sikoltotta a nő őriöngve és igye-kezett kiszakítani magát az orvos kezei-ből. Az orvos lelkére beszélt. Csitította és kérte, álljon el szándékától, mert különben a beteg halálát okozhatja. Mindennap értesíti a beteg állapotáról, csak most menjen haza és nyugodjék meg, ő mindent meg tesz ami emberi-leg lehető. Nagynehezen lecsillapodott és két nő kíséretében — kik támogat-ták — hazatért...

Három napig élet és halál közt lebe-gett Veörös. De erős szervezete legyőzte a halált és biztos gyógyulása volt remélhető. A golyó a szívet nem sértette meg, valószínű, hogy a browning, amivel szívének célzott, reszketett kezében. A golyót az orvos szerencsésen eltávo-lította. Negyednapra jelentkezett az asszony és kért, könyörgött az orvosnál, engedje be a beteghez. Nem bírta már a beteg állapota miatti izgalmakat és aggodást. Megőrül, vagy öngyilkos lesz. Nagynehezen az orvos beleegyezett, hogy ma éjjel ő virraszt a beteg mel-

lett és ő fogja ápolni...

Éjjel a beteg szobájában. Mérey Csilla a beteg ágyánál ül. A zöld ernyővel árnyékolt lámpa gyengén világít. A beteg nyugtalanul, lehuny szemekkel hanykolódik. Érthetetlen szavakat mor-mol. Csak egy szót érteni tisztán: Csilla. Az asszony hangtalanul zokog. Őh mennyire megváltoztatta a betegség az imádott arcot. Beesett, lesaványodott, halvány. Mardósó ónvadát érez. Ő az oka mindennek. A beteg lázas homlo-káról a borogatást leveszi és ujjal helyettesíti. A mellén lött sebre jeges tömlőt rak. És mindezt oly gyöngéden, mintha galamb szárnya simogatná. A beteg csöndesen, nyugodtan elalszik. Az asszony már negyedik éjjel nem aludt. A beteg ágya mellett zsolyébe ereszke-dik és a kimerültségtől elalszik. Pár óra múlva felébredt. Erőre kapott. A horizonton gyengén pirkadt az ég, a kelő napsugarak már elűzték az éj sötétségét. A beteg arcvonásai kismultak, úgy látszott, láza elmúlt. Sokáig nézte a drága arcvonásokat, szeméi könnyek-vel teltek meg, letérdelt, az ágyra haj-totta fejét és csukló zokogás közben fohászzkodott: „Mennyei Atyám! Édes Jézusom! Add vissza az én drága sze-relmem egészségét, add vissza életét! Te tudod jó Atyám mennyire szeretem. Hogy életem nála nélkül sötét, vigasz-talan éjszaka volna, amelyben én élni nem tudnék. Engedd, hogy végre bol-

dogok lehessünk, hogy életünk sor-vasztó éjszakáját ragyogó napsütés váltsa fel.” Szavai csendes zokogásba fultak. Gyöngéd símogatás ébresztette fel fájdalomából. Megriadtan tekintet fel. Kimondhatatlan boldogságára. A beteg szeméi nyitva voltak és rajta pi-hentek. Szőke hajkoronáján, bánatos halvány arcán és megtört fényű sze-mein. Csöndesen, gyengén megszólalt a beteg: Te Édes, te Drága! Mindent hallottam. Ugy érzem, hogy már is meggyógyultam. Az éjjel oly nyugod-tan aludtam, mintha angyalok örköd-tek volna fölöttem. Mintha megéreztem volna, hogy az én drága angyalom vir-rasztana mellettem. Érzem, hogy nem sokára teljesen meggyógyulok. Elme-gyünk innen, hogy majdnem végzetessé vált tettem emléke ne kísértsen ben-nünket. Nemsokára egybekelünk, drága Életem! Aztán kart-karba öltve járunk majd madár dal és virágillat közt az új élet rózsás utain. Földöntuli bol-dogsággal nézett rá a nő. Lassan térdre ereszkedett, kezét imára kulcsolta és ajkai csendesen suttogtak: „Miatyánk, Isten ki vagy a mennyekben! Szentel-tessek meg a Te neved...” (Vége.)

A kulisszák világa

Kardoss Géza levelében bejelenti, hogy nem szándékszik Miskolcra pályázni.

„Ne bántsa a Jutkát!” — Vidám történet a színház világból. — A „Régi nyár” nagy sikere Miskolcon.

A dunáninneni polgármesterek debreceni összejövetele után az a hír terjedt el Debrecenben, hogy *Hodobay Sándor dr.*, Miskolc város polgármestere meghívta színházát a *Kardoss Géza*, a Csokonai színház igazgatóját. Ezt a hírt később az egyik miskolci lapban maga a polgármester megcáfolta, kijelentve, hogy ő ilyen nyilatkozatot nem tett. Megnézte az előadást Debrecenben és a legteljesebb elismerését fejezte ki *Kardoss* igazgató működéséről, de arról, hogy meghívta volna Miskolcra szó sem volt.

Ebben a kérdésben *Kardoss* igazgató levelet írt a miskolci *Reggeli Hírlap* szerkesztőségéhez. A levelet alább közlöm:

„Sebestyén Mihály színházgató urnak jelenleg még három évre szerződése van Miskolc városával — valószínűleg lesz még több is — így erkölcsileg Miskolcra még pályázni sem lehet, nem hogy tárgyalni a színház átveleléről. *Hodobay* ömeltósága dicséretre a vezetés alatt álló debreceni színházal, illetve ennek társulatát, talán engem is, de viszont egy olyan kiváló egyéniséget, mint ő, aki mindig csak segít egy a magyar színház, mint a színházgató baján, hogy itt Debrecenben másként érezzen, ezt még elképzelni is lehetetlen akkor, amikor az önk színházgatójával, *Sebestyén Mihály* urral a legteljesebb mértékben meg van elégedve, mint ahogy meg is lehet.

— Valószínűleg itt egy jóhiszemű tévedésről lehetett szó a *Hodobay* ömeltóságát meginterjúvoló cikkiről. Köszönet érte részéről az illető cikkírónak, de távol áll tőlem az a törekvés, hogy egyéniségetem toljam előtérbe más kárára.

— Debrecenben kilenc éve vagyok színházgató és ha el is megyek bárholva, nem szívesen hagyom itt ezt a várost, amelyhez minden nemes tradícióim fűz, úgy művészeti, mint családi vonatkozásban. Egy tény: a polgármesteri tanácskozások alkalmával megismerkedhettem az önk polgármesterével, dr. *Hodobay* ömeltóságával és ezért boldog vagyok. De ez a boldogság nem tehet inkorrektté, hogy egy érdemes színházgató kollégám ellen, bár akaratlanul intrikáljak, szívesen üdvözlöt az önk nagyszerű polgármesterének, közönségének és kiváló színházgatójának.

Soraim közlését hálásan köszöni lekötelező, tisztelő híve *Kardoss Géza* színházgató.

Sándor Jenőnek a Csokonai színház szimpatikus titkárnak két gyermeke van, a *Zsuzsi* és *Jancsi*. Mindketten nagy színházbarátok és minden délutáni előadásnak rendszeres látogatói. Ha délután előadás van, akkor már alig lehet őket visszatartani az Arany Bikaiban ebédelni, mert sietni akarnak a színházba, nehogy lekéssenek.

A *kis Sándor Zsuzska* azonban sokat halott regélni a Régi nyár nagy sikeréről és állandóan azt hangoztatta szigorú apjának, hogy ő is meg szeretné nézni ezt a csodát. *Sándor* azonban hajthatatlan maradt, mire *Tihanyi Jutka* kellett közbelépjen, kinek intervenciója eredménnyel végződött és *Sándor Jutka* kérésének engedve elvitte gyermekeit este a színházba.

A történelhez tartozik még az is, hogy a *kis Zsuzska* nagyon szereti a *Tihanyi Jutkát*, aki szeretetét csokoládéval viszonozza.

Boldogan helyezkedtek el a nézőtérben a *Sándor* gyerekek és szemmel láthatóan élvezték a kitűnő előadást. Köz-

ben azonban egy kis baj is történt. — Amikor *Kovács Terus* a darabban megüti leányát, kit *Tihanyi Jutka* kreált, hangosan felsírt a *kis Zsuzska*:

— Ne bántsa a Jutkát!

Hiába próbálták csillagítani, ő egyre csak azt hangoztatta:

— Az a néni miért bántja az én Jutkámot?

— De ez csak játék — igyekezett megnyugtani leányát *Sándor*.

— Hát miért találak ki ilyen játékot — válaszolta a *kis Zsuzsi*?

— Játék az egész és az nem fáj a Jutkának — szölt a vitába valaki.

— Hát a néni nek nem fájna, ha valaki úgy pofon vágná, mint ahogy megüti az én Jutkámot?

A *kis Zsuzsi* csak akkor esendesegett el, amikor ismét nevetni, táncolni és énekelni látta az ő Jutkáját.

A Régi nyár bemutatója szerdán este volt Miskolcon és ott is nagy

sikert aratott. A miskolci sajtó elismeréssel ír a kitűnő előadásról és különösen kiemeli *Kolbay Ildikó* alakítását, akiről a következőket írja a *Reggeli Hírlap*:

„A darab női főszerepét *Kolbay Ildikó* játszotta. Különösen az első felvonás fináléjában nagyon finom művészi képességekről tett tanúságot. Mindvégig szépen és rendkívül hatásosan énekel és táncszámai is nagyon tetszetek.”

A Debrecenből szerződött színészekről a következőképpen emlékezik meg a kritika:

„*Szirmai Vilmos* kisebb szerepben adott eredeti és jóízű kabinetfigurát, amelyet *Turbók Rózsi* sikerült figurája egészített ki.”

A Régi nyár, mint előre látható volt, valamennyi vidéki városban a szezon egyik slágerének mutatkozott. (Cyrano de Bergerac.)

Fedák Sári a ma délelőtti órákban érkezik Debrecenbe

Ma este tartja hangversenyét a Bika dísztermében

Ma este az Arany Bika dísztermében megtartandó hangversenyen *Fedák Sári* és *Szilágyi Imre* bemutatják a XVI. század bibliai tárgyú történeti énekeit, a XVII. század virágénekeit, a kuruc idők dalsorozatát, a XVIII. század műzenére törekvő dalait és az idegen divatok, táncok kigumyolására írt szatirikus dalokat, amelyeket *Fedák* történelmi jelmezekben, *Szilágyi Imre dr.* vezetésével álló zenekar kíséretével ad elő. A zenekarban gitáros és tárogató, sőt lantos is van. *Fedák*, korhű jelmezeiben először regös lesz — majd XVII. századbeli várkisasszony, azután Rákóczi korabeli huszár megtépett ruhájában jelenik meg a pódiumon és végül arannyal himzett, óriási krinolinban, fehér parókával szimbolizálja *Mária Terézia* korát. *Fedák* saját kijelentése szerint összes eddigi vállalkozása közül a mostanit tartja legmagasabbnak, legszentebbnek és hogy

az egész világon elismert alakító-képességét, sokoldalú tehetségét ennek szolgálatába állíthassa, nem váltalt sem külföldi, sem belföldi szerződést. *Fedák* magyarországi hangversenykörútja után ugyanezzel a programmal a külföld nagyobb városába is elmegy, hogy művészetével szolgálja és a külföldiekkel megismertesse a magyar dal örök szépségeit. A magyar szóveget *Füredy F. Gusztáv*, zenetanár, ismert esztétikus olvassa.

Fedák Sári ma, pénteken, a délelőtti órákban, saját autóján érkezik kíséretével együtt Debrecenbe, ahol az Arany Bikaiban fog megkezdeni. *Fedák* Debrecenbe érkezése alkalmával az érte lelkesedő közönség, — mint értesülünk, — nagy ovációban kívánja részesíteni. Az esti hangverseny iránt szokatlannul nagy az érdeklődés. Olcsóbb jegyek még kaphatók a Csáthy és a Méliusz könyvkereskedésekben.

Gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter Madai Gyula: a »Bizáky ház« című színművének előadásán

Közéleti előkelőségek a Csokonai színházban A Csokonai Kőr vacsorá a szerző tiszteletére

Hírt adtnak már róla s most a legilletékesebb helyről vett információk alapján írhatjuk meg, hogy *Madai Gyula* képviselő-írónak a »Bizáky-ház« című darabjának a szombat esti premierjén maga gróf *Klebelsberg Kunó* kultuszminiszter is megjelenik, mert erenézve magának a szerzőnek már régebben határozott ígéretet tett. A kultuszminiszter melegen érdeklődik az irodalmi élet megnyilvánulása iránt s jellemző, hogy most majdnem kizárólag a »Bizáky ház« előadására jön Debrecenbe s ezzel arról tesz bizonyosságot, hogy *Madai Gyula* írói munkásságát figyelemmel kíséri és nagyra értékeli. A miniszter alkalmat vesz magának, hogy az egyetemi építkezés ügyeivel is foglalkozhassék s az egyetem tanácsával is beható tárgyalásokat folytasson.

A kultuszminisztert több közéleti előkelőség kíséri debreceni útjára, akik szintén *Madai Gyula* színművének a premierjére érkeznek. Amint értesülünk, a következő kiválóságok tisztelik meg Debrecen látogatásukkal: *Denhof An-*

tal min. osztálytanácsos, a kultuszminiszter titkára; *Szabó Sándor* nyug. főispán, a tiszalöki kerület képviselője; *Bartos Andor* nyug. államtitkár, a mátészalkai kerület képviselője; *F. Szabó Géza* nyug. főispán, a biai ker. képviselője; *Szabó Zoltán* nyug. főispán, a nagykaposi ker. képviselője; *Mózer Ernő* kormányfőtanácsos, a kiskvárdai ker. képviselője; *Barabás Samu* szoboszlói; *Dukai Takács Géza* biharkeresztesi; *Gubi-za Ferenc* zirczi; *Erdőhegyi Lajos* kemecsei; *Udvardy János* ráckevei képviselők.

A városunkba érkező előkelőségeket délután *Hadházy Zsigmond* főispán látja uzonnán, míg a Csokonai-színház előadása után a debreceni Csokonai-kör elnöksége rendez az illusztris szerző tiszteletére társas vacsorát az Angol Királynő termében, ahová egy a kultuszminisztert, valamint a képviselők díszes társaságát is meghívja. A vacsorán a Csokonai-kör tagjain kívül még számosan vesznek részt városunk irodalmi, egyházi és közéleti előkelőségei közül.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

MŰSOR:

Péntek bérletiszünet: Régi nyár.
Szombat este, bérletiszünet: A Bizáky-ház.
Vasárnap délután fél 4-kor: Carevics. Tamár Il, Unger.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

Ma, pénteken és vasárnap este:

Régi nyár

Szombat este fél 8-kor:

A Bizáky ház

Maday Gyula színmű-ujdonsága körül bemutatásra.

Hétfőn *Szenes Béla* hátrahagyott pompás vigjátéka:

Házibaráti

kerül bemutatásra!

Vasárnap délután fél 4-kor, mérsékelt árakkal:

CAREVICS.

Timár Il, Unger, Ferenczy Marian, Tamás, Szigeti.

Kedden, 23-án:

PARASZTBECSÜLET.

opera, *K. Voith Ilona* parádés alakításával, *Szörád Ferenc* és *Bihari Sándor* felléptével. Ugyanazon estén színe kerül *Offenbach* halhatatlan egyfelvonásos:

FORTUNIO DALA.

Timár Il, Ferenczy Marian, Misoga főszereplésével.

Előkészületben: Hivatalnok urak, Róth bácsi Szigeti Jenő; *Tatárjárás*, Timár, Ferenczy Marian, Unger, Misoga, Tamás; *Szeretlek!* operett-ujdonság.

MOZGÓSZÍNHÁZAK MŰSORA

Uránia: *Harry Piel* világhíratrakciója; Férfi férfi ellen, veszedelmes kaland.
Apolló: *Adolphe Menjou* a főszerepben: A szálloda őrangyal, mai társadalmi élet. Megelőzi: Szépasszony sófförje (Hisztérika) *Lionel Barrymore* és *Pauline Starkéval*.

Vigszínház: *Ludwig von Wohl* „Costa Neurai Elnöke” című regényének filmváltozata; *Karrier*. Főszereplők: *Ivan Mosjoukine*, *Susy Vernon*.

„Meteorban” szombaton: „A Víz-tula hajósa”. Izzalmas orosz történet 8 felvonásban. *Várkonyi Mihály* főszereplésével és „A becsületes család”. Vigjáték 8 felvonásban.

Előadások: 7 és 9 órakor.

Bámulatos hatású arcszépítő szer a

Fáy-crém.

Gyorsan és biztosan eltávolít szőpőly, májfolót, pattanást.

Egy tégely ára — — — 1 P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1 P

Kapható **Grósz Nagy Ferenc**

Arany Egyezsárvu gyógyszerárdban Debrecen, (Színház mellett).

A NAP HIREI

A Halál szomorúsága

- T. P. Z. emlékének.

A halál mindig gyásszal, busulással és szomorúsággal jár. Mindig részteséget jelent, csupán az emlékeink nyernek hirtelen egész sereg friss emléket. Az időbeli halált megérti az ember, de a korai, a nem várt, a legszebb időben felépő halál a minden halálok között a legkegyetlenebb. Aki még az életnek ízet nem kóstolta, aki még nem nézhetett szembe küzdelemmel, harcral, mert a kapuban találta a kikerülhetetlen és időbeli Sors parancsa, az mindig nagy irtást hagy maga után, mely irtást csak a fájdalom tudhat betölteni. Ittenkor még a vigasztalás is csak felszínes lehet, mert a vigasztalást a megnyugvás adja, abba pedig emberileg belenyugodni a legnehezebb, hogy a ma még viruló Élet helyén már vigasztalanságot szülő Halott. Neked már jobb, ki hirtelen elmentél, mint azoknak, akik feketé szomorúsággal simogatják fiatal életed mindig megmaradó emlékeit. Sz. R. I.

— Magoss György polgármester 70 éves. Magoss György polgármester esztörtökön töltötte be helvénedik születésnapját, amely alkalmából a városi tanácsülésen meleg ünneplésben részesítették a várositanács tagjai és a legjobb kívánságait fejezték ki a polgármesternek. — Ugyancsak meggyatulták a polgármestert a hírlapírók is. Magoss György polgármestert azonkívül számosan keresték fel születésnapja alkalmából jókívánságaikkal.

— A szombati doktorráyátások kivételesen pénteken délelőtt lesznek a Tisza egyetemen.

x Legszébb gyermekképek Liener Bélánál!

— A közgyűlés választja meg a Déri múzeum igazgatóját. A Déri múzeum felépítésével szükségessé vált a múzeumi szabályrendelet teljes átdolgozása. Ez meg is történt, a szabályrendeletet a törvényhatósági bizottság letárgyalta s azt jóváhagyás végett felterjesztette a belügyminiszterhez. Ez a szabályrendelet intézkedik, a múzeumi tisztviselők kinevezéséről s ezt minden vonatkozásban a város hatáskörébe utalja. A belügyminiszter leírata most érkezett meg a városhoz. Dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok a csütörtöki tanácsülésben mutatta be a leíratot, amely szerint a belügyminiszter jóváhagyta a szabályrendeletet, azonban azzal a változtatással, hogy a múzeumi igazgatót a törvényhatósági bizottsági közgyűlés válassza. Egyben a belügyminiszter felszólította a várost, hogy az üzemi szabályrendeletet is dolgozzák át s tegyenek jelentést arról, hogy van-e a múzeumnál olyan állás, amelyet már be kellene tölteni. — A tanács tudomásul vette a miniszteri leíratot s annak megfelelően fog eljárni.

x Timon: Alkotmány, jogtörténet. Solánki: Idég-elmegyógyászati compendium. Vámosy: Gyógyszer-tan, kapható Springer könyv-fotóüzletében. Fényképmások. Amateur munkák szakszerű kidolgozása, előhívás ingyen.

Légyapiróldatot öntött férje limonádéjába és úgy mérgezte meg

A bűnös asszony bevallotta tettét

Szólnokról jelentik: — Ez év augusztusában meghalt Ujszászon Varga György ujszászi gazda hentes és mészáros, gyomorbántalmak közben. Temetése után suttogni kezdtek, hogy Varga György nem természetes halállal halt meg, hanem megmérgezték. A nyomozás meg is indult, azonban bizonyítékot felmutatni nem tudtak. Szeptember havában a holttestet felboncolták, s megállapították, hogy a gazdag hentes és mészárosmestert arzénal ölték meg. A gyanu Varga nejeire irányult, aki kétségbeesetten tagadta, hogy férjét meg

mérgezte volna. — Varga veje Szabó Pál gyógyszerész is faggatta az asszonyt, aki megtörtén valotta be neki, hogy beteg férjének limonádéjába kifőzött légyapiróldatot öntött hosszú időn keresztül. Segítségére volt munkájában Varga Györgyné fia, Menkó József is. A esendőrség mindkettőjüket le tartóztatta és átszállította a kecskeméti ügyészség fogházába, ahol Menkó azt vallotta, hogy az egész ügyről semmi tudomása nem volt és tudtán kívül itatták mérgezett limonádéval mostohaapját.

x Legszébb családi képek Liener Bélánál!

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban, Noach szombatján: Pénteken este 4 óra 50 pereskor, szombaton reggel 7 órakor, délelőtt 10 óra 30 pereskor, délután 3 óra 30 pereskor, szombaton este 5 óra 35 pereskor. — A Kápolnás uccai templomban pénteken este 4 óra 50 p. főként és énekkar közreműködésével. Szombaton reggel 7 óra 15 pereskor. Hétköznapokon mindkét templomban reggel 6 óra 30 pereskor és este 5 óra 05 pereskor. Az elnökség.

— A városi tanács a Fedák hangversenyen. Fedák Sári „Az ötszázéves magyar dal” című hangversenye pénteken este lesz az Arany Bika dísztermében. A rendezőség a hangversenyre meghívta a városi tanácsot is, amely a rendes szokás szerint egy páholyt váltott péntek estére.

x Az őszi tárlat egész napon ül nyitva a Városházán.

— A városi tanács kiküldöttje Kontsek Géza kereskedői jubileumán. Debrecen város kereskedői társadalma vasárnap meleg ünneplésben fogja részesíteni Kontsek Gézát, 50 éves jubileuma alkalmából. A jubileummal kapcsolatban a Debreceni Kereskedői Társulat, vasárnap délelőtt 11 órakor díszközgyűlést tart, melyre a városi tanácsot is meghívta. A tanács csütörtöki üléséből dr. Vass Károly tanácsnokot küldte ki a jubileumi közgyűlésre.

— A világljáró debreceniek. Körülbelül két hónappal ezelőtt történt, hogy Kecskés Sándor és felesége debreceni lakosok beadványt intéztek a városi tanácshoz, amelyben előadták, hogy ők körül akarják utazni a világot. Utközben debreceni lapok árusításával próbálják fenntartani magukat. Kérték a tanácsot, engedje meg, hogy a város címerét használhassák azon a díszes albumon, amelybe autogramokat akarnak gyűjteni. A tanács akkor elutasította a kérelmet. Most Kecskés Sándor és felesége újabb kérvényt adtak be azzal, hogy a város címerével ellátott levelezőlapokat árúsíthassanak. Mivel a kérelmezők ezúttal a közgyűléstől kérik az engedélyt, a tanács a beadványt a jog- és pénzügyi bizottság elé fogja terjeszteni.

— Ahol 1600 református küzködik templom nélkül. A főváros tövében fekvő Ercsi református egyházközség templomépítése javára országos gyűjtés folyik, a helyi hatóságok engedélyével. Az ercsi református egyházközség megbízottja felkeresi városunkat is, hogy a templomra adományokat gyűjtsenek. Tudomásunk van arról, hogy ercsin 1600 református és evangélikus él együtt és küzködik templom nélkül. Gyökértelen, futóhomokon élő, gyári, mezőmunkások, kiket annál inkább kell dajkálni a főváros tövében, a haza és egyház számára. A templomépítő bizottság a legnagyobb nehézségekkel küzd, mivel templomukat kizárólag a nemes szívi és adakozó hívek filléreiből tudják csak felépíteni. Kérjük városunk közönségét, hogy az ercsiek törekvését támogatni szíveskedjenek.

x B. Vattay Margit táncintézetében október hó 20-án, diákkolon kezdődik Péterfia 30. szám.

— Száz árvát ruháznak fel a Kövessdy-alapból. Jelentettük már, hogy a Kövessdy-alapból, szombaton délelőtt 11 órakor a Városháza közgyűlési termében, szükebbkörű ünnepség keretében osztják ki az árva-gyermekek között a ruhákat. Eredetileg úgy szólt a jelentés, hogy ötven árva kap ruhát, most azonban arról értesülünk, hogy az idén nem ötven, hanem száz árva-gyermeket fognak felruházni a Kövessdy-alapból. Az ünnepélyen a városi tanácsot dr. Vass Károly tanácsnok fogja képviselni.

— A Kálvinisták Tempolmegyesületének vallásos szakosportja, heti pénteki összejöveteleit a mai nappal megkezdte a Kollégium dísztermében, délután 6 órakor. Előadást fog tartani Fekete Gyula egyházközségi belmiszteri lelkész. „Reformációi gondolatok” címmel. Az összejövetelt ének és imavezeti be és az előadást is ének és imazárja be. Ezért kívánatos, hogy a megjelöltek énekeskönyvet hozzanak magukkal. Mindenkit szeretettel hív és vár a vezetőség.

— Elvesztett pénztárcá. Papp Jenő Máv. főintéző neje, a Püspöki palotától a Kossuth-szoborig terjedő útvonalon, csütörtökön reggel elvesztette patkóalakú pénztárcáját. Az esetről a rendőrségen jelentést tett.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti, 1928. október hó 18-án, este 7 órakor: A nyugateurópai depresszió mindinkább kiterjeszti hatását Közép-Európára. A légnyomás tegnap óta állandóan esik. Nálunk tegnap óta 5 milliméterrel, s állandóan erős délnyugati szél fúj.

A hőmérséklet az éjszaka folyamán mély pontját 3.5 C.-os minimummal érte el. Fagypontra még a talaj közelében sem süllyedt. Ma az ég egész napon át felhős volt, a délután folyamán kevés eső is esett. A hőmérséklet a délnyugati légáramlás hatása alatt 12.0 C. maximumig emelkedett.

Továbbra is felhős, enyhe idő várható (éjjel is) esapadékkal. Később hősüllyedés valószínű.

x Bartalis tánciskolájában szombaton este 8 órakor diákoknak megnyitó össztánc. Legjobb énekes jazz-band játszik.

x Kifutót felveszek. Oláh, Ujvárosi út 14. szám.

— Külön színházvonalat a „Bizákyház” előadása alkalmából, a hajdunánási választókerületbe. Madai Gyula nemcsak mint fró, hanem mint a hajdunánási kerület országgyűlési képviselője is nagy érdeklődést színműveinek szombati előadásával, úgyhogy kerületéből nagy tömegekben vonulnak fel, hűséges választói, a szombat esti előadásra, hogy a „Bizákyház” előadását megnézzék. Ugyhogy szükségessé vált megfelelő külön színházvonalat és egyéb közlekedési eszközök időleges beállítását. Pár százra megy a kerületből a jelentkezők száma, akik Hajdunánásról, Balmazújvárosról, — Hadháztól és Téglyásról igyekeznek Debrecenbe az előadásra. Hajdunánásnak elég jó színházi vonata van, míg Hajdunánás és Téglyás felé éjjel a 11 óra 10 pereskor induló gyorstehervonathoz esatolnak megfelelő személykocsikat. Balmazújváros felől külön közlekedő autóbuszokon jönnek és mennek vissza a színházba jövő magyarok.

x Egyetemi tankönyvek, gazdasági, orvosi, jogi, legnagyobb választékban kaphatók Antalffy József könyvkereskedésében, Szent Anna és Varga uccasarok.

— Képkiallítás. A nagy vásárlásokra való tekintettel a Világhírű Festőművészek Tárlata, még szombat estig városunkban marad. Ez alatt a két nap alatt alkalma van a műbarátoknak a tárlat kiállított műértékét poton áron megvásárolni. A kiállítás rendezője, hogy a szállítási költségek terhe alól mentesüljön, a legértékesebb márkájú képeket is ugyszólván negyede árban, mint az értéke, boesájtja áruba. Egyetlen műbarát se mállassza el a kedvező alkalmat felhasználni, a kiállítás megtekinthető egész nap, a Royal szálló épületében.

— Négy száz pengő a magyar dalért. A Magyar Zenebarátok Országos Egyesülete, egy népies magyar dalra pályázatot hirdet, amelyet Budai József Miskolcon gimnáziumi tanárnak elhunyt neje, szül. Czett Mária emlékére tett alapítvány kamataiból, 400 pengővel jutalmaznak. A pályázat határideje 1928. december 1. A pályaműveket idegen kézzel leírva, zárt levélben kell a Magyar Zenebarátok Országos Egyesületéhez, Budapest, IV. Deák tér 4. szám, II. emelet, elküldeni, ahol a pályázati feltételek is megtudhatók

Ha takarékos akar lenni, cipő szükségletét Grünwaldnál kell venni.

Kizárólag saját készítésű raktár férfi-, női- és fiucipőkben. Sas ucca 4. szám. Kölcsönös Segélyző palotában.

Gyászrovat

Bimbóhullás. Szülői szívünk mély séges fájdalommal tudatjuk, hogy felejtethetlen kis fiunk, testvérkénk és unokánk, keresztfiunk és kis rokonunk: Tóth Ferike, ártatlan élete 4. havában, rövid, súlyos szenvedés után az angyalok honába költözött. Drága kicsikénk földi részeit 1928 október 19-én, pénteken délután fél 3 órakor fogjuk a Nagyvárad (Szi-) utca 9. számú házuktól, a ref. egyház szertartása szerint, a háznál tartandó ima után, a Várad utcai temetőbe örök nyugalomra helyezni. Végtisztességtételére rokonainkat, barátainkat, jó ismerőseinket fájdalommal meghívjuk. Debrecen, 1928 október 18-án. Angyalok őrizzék álmaidat. Bánatos szülei: Tóth Ferenc és neje Csobajai Erzsike. Testvérei: Bözsike és Katóka. Nagyszülei: özv. Tóth Jánosné; id. Csobajai Károly és neje. Keresztzülei: ifju Csobajai Károly és Both Manyika. Nagynénjei: Horváth Gábor neje és Tóth Juliska. Valamint a többi rokonok nevében is. A temetést Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat rendezi.

Tamás Benőék gyásza. Gyász érte Tamás Benőt, a Csokonai színház népszerű tagját és családját. Unoka öccsük, Charly Zsambáry, fiatalember, Detroitban (Amerika) elhalálozott. Tamásékát gyászukban sokan keresték fel részvételükkel.

Sárányi József, élt 28 évet. Temetése folyó hó 19-én délután 4 órakor lesz, a Hatvan utcai temető halottas házából, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. vállal. rendezi.

Antal László, m. kir. várm. honvéd, élt 25 évet. Temetése folyó hó 20-án, délután 3 órakor lesz, az 1. sz. honvéd kórház halottasházától.

Harl Valéria, élt 10 évet. Temetése folyó hó 19-én délután 3 órakor lesz, a Szent Anna utcai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Fehértői temetkezési váll. rendezi.

Nem az Arany Bika kistermében lesz S. Andor előadása. Megírtuk, hogy S. Andor, a Debrecenben tartózkodó neves grafológus vasárnap előadást tart. Közbejött akadályok miatt S. Andor előadását nem az Arany Bika kistermében tartja meg, hanem szombati számunkban pontosan közöljük az előadás helyét és idejét.

x Festőmunkát jutányos áron vállal ifj. Zelinger, Kálvintér 4. szám.

Kifosztva, lerongyolva érkezett meg az idegen légióból. Gyuláról jelentik: K. Szabó István bányász öt évvel ezelőtt Kostanzába került, ahol egy francia ügynök öt és 73 társát fényes ígéretekkel rávette arra, hogy álljon be az idegen légióba. Napi három frank zsoldot és öt évi szolgálat után negyven ezer frank végkielégítést ígértek neki. A fiukat az első család akkor érte, amikor három frank helyett eleinte csak huszonöt centime zsoldot fizettek nekik naponként, csak egy év múlva kaptak hetvenöt centime fizetést, majd két frankot. Amikor az öt év letelt, K. Szabó István nem volt hajlandó tovább szolgálni. Kérte a 40 ezer frankos végkielégítést, de nem kapott semmit. Egy ócska, rongyos polgári ruhát adtak rá és megfizették neki a vasuti költséget Jugoszlávia határáig. K. Szabó István a minap érkezett haza kifosztva, lerongyolva, a szülőfalujába, Békésre, ahol a legnagyobb kétségbeeséssel néz jövője elé

Komáromi fűzőkészítőt 300 pengőre ítélte a bíróság Vitárius Sándor megrágalmazásáért

Pár hónappal ezelőtt nagy feltűnést keltett az a nyiltéri közlemény, amely a debreceni napilapokban jelent meg, s amelyet Komáromi Sándor fűzőkészítő tett közzé a lapokban, s amely Vitárius Sándor ismert műköztetés ellen irányult. E közleményben Komáromi azt írta, hogy Vitáriusnak nincs fűzőkészítő iparengedélye s a fűzőkészítő iparosok között konfliktusok.

A közlemény után Vitárius Sándor rágalmozás címén tett feljelentést Komáromi Sándor ellen.

Ez ügyben ma tartotta meg a főtárgyalást a debreceni törvényszék Rézler Ervin tanácsa. — A vádlott az elnök kérdésére kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert a közleményt közérdekből írta és az nem is vonatkozott a főmagánvádlóra. — A tárgyalás folyamán kitűnt, hogy Vitárius ellen három fűzőkészítő tett feljelentést az I. fokú iparhatóságánál,

amely azonban a feljelentést mint alaptalant elutasította. Az elutasító határozat ellen Komáromi Sándor felebbezett, de felebbezése elutasításban részesült. Komáromi ezenkívül még körlevelet is nyomtatott és azokat nagyobb tömegben terjesztette. Az ipar és kereskedelmi kamara is állást foglalt a kérdésben és Vitárius Sándornak adott igazat.

Ezzel a bizonyítási eljárás véget is ért, mire a perbeszédnek elhangzása után a törvényszék meghozta ítéletét, amely szerint bűnösnek mondotta ki Komáromi Sándort az 1923. évi V. tc. 16. §-a alapján három rendbeli rágalmozás vétségében és a 92. §. enyhítő szakasz alkalmazásával öt 30 napi fogházra átváltoztatható 300 pengő pénzbüntetésre és 120 pengő költség megtérítésre ítélte. — Az ítélet ellen Komáromi Sándor felebbezést jelentett be.

x Este és boros időben a modern technika segítségével, mesterséges nap fény mellett, remek képeket készít Liener Béla fényképész.

— Egy hónapi fogházra ítélték egy banktisztviselőt, aki szerb katonaruhában akart bevonulni Szegedre. — Szegedről jelentik: Fehér József banktisztviselő, szerb megszállott területről rokonai látogatására Szegedre érkezett. A banktisztviselő a vizionálás öröme nagy mulatságot rendezett és egy alkalommal, hajnali négy óra tájban igen botránosan viselkedett a Széchenyi-téren. Amikor ezért felelősségre vonták, magából kikelve kiállította: — Majd jövök én mint szerb katona a Széchenyi-térre, de akkor jaj lesz a rendőrtisztoknak. E kijelentése miatt Fehér Józsefet letartóztatták. Kedden vonta őt felelősségre a szegedi törvényszék Gömörly tanácsa és a nagyhangu banktisztviselőt, egy hónapi fogházra és az országból való kitoloncolásra ítélte. Miután büntetését a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vették, még aznap áttoloncolták őt a szerb megszállott területre.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Tóth Ferenc 4 hónapos, Szív ucca 9. Szőke József ref. 2 éves, Szepességi u. 8. szám. — Bertók János ref. 61 éves, Jókai ucca 18. — Tóth Katalin ref. 13 hónapos, Pesti ucca 4. szám. — Szobonya Jánosné rk. 68 éves, Téglavető 63. szám. — Antal László ref. 25 éves, Tiszabecs.

— A koresmai verekedés vége. A Petőfi-téri kocsmában múltatták Gömörly József, Dávid Imréné és Harangozó Lajos debreceni lakosok. Múltatózás közben összevesztek, majd össze verekedtek és csak a rendőr tudta a kedélyeket lecsillapítani. Tegnapi vonta felelősségre a koresmai verekedés miatt őket a rendőrbíró és Harangozót 25, Dávidot 50, Gömörlyt pedig 5 pengő pénzbüntetésre ítélte, közbotrány okozás miatt.

— Eljegyzések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be: Bessenyei Ferenc—Szabó Erzsébet. — Vízeli Gábor—Sós Katalin. — András János—Csujta Zsófia. — Ötvös József—Pinczés Erzsébet. — Borók József—Pázmándi Julia. — Szopkó Lajos—Kocsis Mária. — Vigh József—Karajos Erzsébet.

x Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a „Herkules” természetes keserűvíz, különösen érelmeszesedésnél igen hasznos bélszabályozó szer. Kapható mindenütt.

— Lelőpták a kerekeket az egyik lacikonyhás szekereiről. Különös lopás miatt tett feljelentést az egyik vásári lacikonyhás. Hegedüs János lacikonyhás bejött Vésztőről a debreceni nagyvásárra. Felütötte a lacikonyhasátrát s a pár napos vásár után hazamenetelre gondolt. De legnagyobb csodálkozására, amikor reggel szekerehez ment, észrevette, hogy arról az egyik hátsó kerekét ismeretlen tettes kivette. — A károsult feljelentést tett a rendőrségen.

x Igazi műélvezet a Liener fényképész kirakatainak megtekintése, Csapó ucca 1. szám alatt.

— Kifogás a színészek dohányzása ellen. A városi tanács megengedte a színészeknek, hogy a férfiöltözökben, megfelelő óvatossági rendszabályok mellett dohányozhassanak, ha a cigarettát véget egy vízzel telt vödörbe dobják. A színészek azonban nem tartják be ezt az óvatossági rendszabályt, mert, amint az ügyeletes tűzoltó jelenti, a cigarettavégeket égő állapotban a padlóra dobják. A városi tanács ezért felhívja a színházgatót, hogy a színészekkel tartassa be a dohányzási rendszabályokat, mert különben be fogja tiltani az öltözökben való dohányzást. Panasz van egyébként a női öltözőkre is, ahol a hölgyek is cigarettáznak, bár nincs megengedve, de sem a rendőr, sem a tűzoltó nem mehet be és így a dohányzást nem tudják megakadályozni.

— Születések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Berki Mihály napszámos, fiu Mihály. Szabó Mihály napszámos, l. Magda. Zima Szilveszter, földmives, f. Mihály. Böszörményi István napsz. l. Katalin. Gáspár József kőműves-s. fiu Zoltán. Dr. Markó Dezső egyetemi tanár, fiu László.

x Idegenek és vidékiek figyelmébe. A „Debreceni Kalauz” 180 oldalon, 40 képen ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. Ára részletes árképpel együtt 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.

RÁDIÓ-MŰSOR

Péntek, október 19.

Budapest 557.5 (3) (20) 11.45 Hírek, közgazdaság, s közben 12 órakor déli harangszó az egyetem-téri templomból. Utána kamarazene. (Temesváry, Kerpely, Polgár). 1 Hírek, közgazdaság, s élelmiszerárak. 4.45 Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 5 dr. Zeharay Lajos egy. m. tanár előadása: A kultúra és a bűnözés. 5.30 Jazz-band. 6.30 A Magyar Rádió Ujság felőrája. 7. Előadás: Az örök jég világa. 7.35 Várad Aladár dalai. Előadják: Komlóssy Emma, a volt Népszínház művésznője, Vargha Imre a Városi színház operaténisse és cigányzene. Zongorán kísér a szerző. 8.50 Balassa Imre előadása: A Telemi házbán utolsót lobban a gyertya. 9.15 Molnár Alice hegedűművésznő hangversenye. Polgár Tibor zongorakíséretével. 10. Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés, utána szalonzenekar hangversenye.

Külföld: 11 Bécs: Zene. 12.15 Brün: Vlasta Kubiková hangversenyének. 12.15 Langenberg: Francia társalgás. 1.30 Barcelona: Rádió-trió. Toulouse: Táncczene. 4.30 Milánó: Jazz-band. 5. Bécs: Akadémia. Nápoly: Maria Samarica (szoprán). 5.30 Brünn: Angol lecke. 5.45 Langenberg Irma Drummer (mezoszoprán). 6.15 Bern: Gramofonzene. 6.30 Berlin: Olasz lecke. Hamburg: Angol lecke. Leipzig: Angol lecke. 7. Brüszel: Gramofonzene. 7.15 Langenberg: Angol lecke. — Stambul: Török zene. 7.30 Berlin: Verdi: Don Carlos (opera). Lausanne: Angol és német lecke. Párizs (Eifel): Zenekari hangverseny. 8. Frankfurt: Szimfonikus zene, utána kamarazene. Hamburg: Dal, hegedű és hárfakísérettel. München: Hangverseny. Zürich: Cellohangverseny. 8.30 Lausanne: Gramofonhangverseny. 8.50 Milánó: Szimfonikus hangverseny. Nápoly: Manon Lescaut (opera). 9. Koppenhága: Aege Thygesen dalestje. Langenberg Schubert és Brahms dalok. 9.15 Hilversum: Thomas: Mignon részletek. 9.20 Barcelona: Jazz-band. 9.30 Toulouse: Massenet: Manon (operarészletek). 10.15 Königsberg: Táncczene. Leipzig: Táncczene. 10.45 Königsberg: Gramofonhangverseny.

Rövidesen teloldják a zárlat alól a második állategészségügyi körzetet

Megírta a „Debrecen”, hogy több gazda azt a érelmet terjesztette a városi tanács elé, hogy a második állategészségügyi körzetben a zárlatot vagy szüntessék meg, vagy a nem fertőzött területet rekesszék ki a zárlathól. Ezzel az ügyet csütörtökön terjesztette a tanács elé Czelloth János állategészségügyi tanácsos, aki a miniszter rendelkezésére való hivalkozással egyelőre nem javasolja a kérelem teljesítését. Több hozzászólás után a tanács az állategészségügyi tanácsos hozzájárulásával úgy határozott, hogy mielőtt a járvány szűnőben van, utasítja az illetékes hatóságot, hogy amennyiben a járvány nyolc napon belül megszűnne, a második körzetben a zárlatot oldják fel.

Rádió acumolátorok

szakszerű töltése és javítása

Kolozsváry villanszerelőnél

Ny. utató-ucca 18. sz.

„Ne gyujts rá harmadiknak“

Legutóbb tegnap este találkoztam ezzel a babonával. Egy fiatal asszony, aki alig lehetett 22 éves, amikor gyufát gyújtottam hirtelen rám kiáltott: — Ne gyujts rá harmadiknak!

Pedig Önagysága ez előtt 10—12 évvel, amikor a harcerekken még tombolt a világháború, a gyermekszobában játszadozott és azt sem tudta, hogy mi a cigaretta. És mégis rabja ennek a babonának.

Bármerre megyünk, bármerre nézünk, mindenütt és mindenkoron ezzel a babonával találkozunk. Számítlan embert megkérdeztem és mindenki csak azt a választ adta:

— Nem akarok meghalni.

A babonának számítalan rabja van, de azért nagyon kevesen vannak, akik ennek a szokásnak eredetét megtudják magyarázni. Beszélnek haretéri emlékekről, történetekről és a végén minden abban kulminál:

— Ne gyujts rá harmadiknak.

Azt hiszem nem lesz érdektelen, ha elmondom, hogyan is keletkezett ez a babona:

Még az angol—bur háború idején történt, hogy az angol hadvezetésnek feltűnt az, hogy mindenütt, ahol három katona volt éjszakai őrsőn, a burok az egyiket lelőtték. Az első időben nem tudták ennek magyarázatát adni, később azonban megállapítást nyert, hogy a gyufa okozta az angol katonák halálát. Köztudomású, hogy az angol mindig és mindenütt dobányzik vízszint a burok kitűnő céllovók. Amíg hárman rágyújtottak pipájukra, a gyufa fénye elegendő volt, hogy a sötétben megállapítsa az ellenség, hol tartózkodnak az angol katonák és legalább egyet a másvilágra küldtek. Ez vezette azután az angol katonai parancsnokságot azon rendelet kiadására, amelyben megtiltja az angol katonáknak, hogy egy gyufáról többet gyujtsanak rá. Azt nem lehet az angoloknál megtiltani, hogy ne pipázzanak és ezen úgy segítettek, hogy elrendelték: mindenki gyujtsen rá a saját gyufájával. Ezen rendelet életbelépte után az azelőtti gyakori esetek nem ismétlődtek meg és igen sok angol katona köszönhette ennek életét.

Minden más híreszteléssel szemben ez tulajdonképpen ennek a köztudatba áment babonának az eredete.

(— enczy)

A HADVISELT VASUTASOK KIVÁNSÁGA

Budapest, okt. 19. Az állami alkalmazottak országos szövetségébe tömörült vasutasok esztendőnkön este országos gyűlést tartottak, főleg azt tárgyalták, hogy a hadviselt vasutasok, miután a háborúból régi állásaikba jöttek vissza, nagyon elmaradtak azoktól akik idehaza maradtak a háború alatt. Az elnök bejelentette, hogy küldöttség járt a kereskedelmi minisztériumban ebben az ügyben, hol ígéretet kaptak Samarjay Lajos elnöknek való közbenjárásra, hogy a hadviselt vasutasok panaszát vizsgálja meg és a lehetőséghez képest teljesítse kérésüket. Elhatározták, hogy kálhátást kérnek Magyarországnak kormányzójától, akinek memorandumban terjesztik elő sérelmeiket és felkérlik, hogy legmagasabb befolyásával járjon közbe a baj orvoslása érdekében.

x Valódi angol szövetek érkeztek Szabó László angol uri-szabóhoz, — Széchenyi uca 1. szám.

Betörők jártak a miskolci református lelkészi hivatalban

Miskolc, október 19. Kedd este 7 óra tájban, amikor a Palóczy utca 35. szám alatti ház udvarán a házmesterné felgyújtotta a villanyt, az emeletről egy férfi sietett lefelé. Szinte pillanatok alatt lefutott az udvarra és kirohant a kapun, mielőtt még a házmesterné az arcába nézhetett volna. A magas férfi fekete kabátot és fekete keménykalapot viselt.

A házmesternő semmi jelentőséget nem tulajdonított az esetnek. Csak más félóra múlva derült ki, hogy a siető férfi vakmerő betörő volt.

Fél 9 órakor érkezett haza a szőlőből Enyed Andor református lelkész és családjá. Szüretlen voltak és a házban levő lelkészi hivatal ajtajára egy táblácskát függesztettek ki, amelyen az érdeklődőkkel közölték, hogy a siető férfinél nincs semmi.

A táblácska estére eltűnt az ajtóról, amely he volt ugyan téve, de amikor a lelkész kulccsal felakarta nyitni a zá-

rat, meglepődve tapasztalta, hogy az ajtó zárját felnyitották. Mihamar kiderült, hogy a lelkészi hivatalban betörők jártak. Feltörték a szekrényt és ebből két kis zacskóban 60 pengő készpénzt vittek el. Ezt az összeget a templomi perselyekből gyűjtötték össze a templomban. A pénzen kívül eltűnt a Kossuth utcai templom perselyeinek a négy kulcsa is.

Pár perc múlva újabb betörést fedeztek fel a házban. A földszinten van a diakonissza nővérek lakása. A nővérek sem voltak otthon és ezalatt a betörő behatolt lakásukba és innen is kisebb összegű pénzt vitt el.

A betörést csak szerdán reggel jelentették a rendőrségnek, amely a nyomozás során megállapította, hogy a lelkészi hivatalban átkulcsos tolvajok jártak. A gyanu a magas feketekabátos férfire terelődött, akinek felkutatására megtörténtek az intézkedések.

A Muzeumi Bizottság megállapította az új uccák magyarázó szövegét

Tegnap délután tartotta Debrecen város muzeumi bizottsága ülését a Déri múzeumban. Jelen voltak Márk Endre udvari tanácsos, Tóth Aurél dr. kúriai bíró, dr. Boldizsár Kálmán tb. főjegyző, Borsos József műszaki tanácsos, Csobán Endre főlevéltáros, Sesztina Jenő kormányfőtanácsos, dr. Zoltai Lajos múzeumigazgató, Lőkövits Arthur, Ecsedi István dr. egyetemi magántanár, Sőregi János dr. muzeumi segédőr.

A bizottság beható tárgyalás alá vette az új uccák neve alá teendő magyarázó szöveget. Ezt a nagyszabású munkát hosszú megfontolás után, egy albizottság dolgozza ki, a legnagyobb körültekintéssel. Kétszázötven magyarázó szöveget állapítottak meg és ezeket a városi tanács elé terjesztik.

— Csendőrrökkel a skarlátjárvány ellen. A Zsil völgyében néhány nappal ezelőtt skarlátjárvány lépett fel és terjed rohamosan, különösen a bányamunkások és hozzátartozók körében. A járványnak sok áldozata van és leküzdését nagyon megnehezíti az, hogy a betegek nem akarják igénybevenni az orvosi kezelést. Napirenden vannak olyan jelenetek, hogy rendőri, vagy esendőeségi készültséget kell kivonultatni, hogy kórházba szállítsák a beteget. A sok nélkülözésen átment lakosság legyengült szervezettel nem képes a kórt okozó bacilusoknak ellen állni. Magában Petroszényban száz-tizenhat megbetegedés fordult elő és ezek közül nyolc halálos volt. A járvány tovább terjedésének megakadályozására a hatóságok bezárták az összes iskolákat és megtiltottak minden gyűlést és egyéb összejövetelt.

— Egy vizsgálóbíró leugrott a mozgó villamosról és súlyos agyrázkódást szenvedett. Budapestről jelentik: Tegnap reggel a Margit rakparton súlyos szerencsétlenség történt. A 9-es villamos a Lánchíd felé rohogott, amikor a 41. számú ház előtt a még mozgásban levő villamos lépcsőjéről leugrott egy idősebb uriember. Az ugrás olyan szerencsétlen volt, hogy a leugró útas eszméletlenül terült el a földön, mert a fejét nagy erővel a földhöz vágta. A villamost rögtön megállították, s az útasok leugráltak, hogy segítségére

Tizenhat új uccának javasolt nevet a bizottság és a javaslatát a városi tanács elé terjeszti.

Hálás köszönettel fogadta a bizottság Sesztina Jenő kormányfőtanácsos ama nagybecsű ajánlatát, mely szerint a Kereskedő Társulat régi okmányait a Déri múzeumnak ajándékozza. Ezt a nagybecsű adományt a vezetőség külön szekrényben kívánja kiállítani.

A fővárosi Korvin Mátyás társaság megkeresésére a bizottság azt ajánlja a városi tanácsnak, hogy a Domb uccát a szabadságharc olasz légiója kiváló ezredesének, Monti ezredesnek a nevével, Monti ezredes uccának nevezze el.

Több kisebb ügy letárgyalása után az ülés véget ért.

siessenek a szerencsétlenül járt embernek, de nem tudták eszméltre téríteni. Kihívták a mentőket, akik megállapították, hogy a szerencsétlenül járt uriember Ilkovic István, a pestvidéki ügyészség vizsgálóbírája, aki a súlyos esedt következtében agyrázkódást szenvedett. A mentők sürgősen beszállították a vizsgálóbíró az Új Szent János kórházba.

x Igazi műélvezet a Liener fényképész kirakatainak meglekintése, Csapó uca 1. szám alatt.

— Követte férjét a halálba. Budapestről jelentik: Tragikus öngyilkosság történt tegnap éjjel Budán, a Királyhágó uccában, ahol egy Máv. felügyelő özvegye férje halála miatt érzelt bánatában dobta el magát az életet. A Királyhágó uca 2. számú házban lakott özvegy Gewisser Sándor né, egy Máv. felügyelő 68 éves özvegye, aki férjének pár évvel ezelőtt bekövetkezett halála óta idegbajos lett nem tudott belenyugodni férje halálának gondolatába és búskomorságba esett. Tegnap este az övegy bezárkózott szobájába, amelynek ajtaján ma reggel hiába zörgettek a házbeliel, nem adott életjelet. Rosszat sejtve, feltörték az ajtót, behatoltak a szobába, ahol az ablaklincsen, egy törülközővel a nyakában felakasztva, holttan találták az özvegyet. A szerencsétlen sorsú uriaszony holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Sámsoni szüretek

Nem mindenki ismeri azokat a szelíd hajlású dombokat ott Sámson alatt. Az igaz, hogy régebben százszor megátkozták sülyesztő hepe-hupáját, mert jobban a fogta a kereket a legsötétebb derecskei pocolyánál. Nem is tudták másra használni, csak marhát csapják ki minden nyáron leperzselt füvére, vagy rozstot, dinnyét tengődttettek benne.

Azért nem kell dicsérni olyan tulságosan a régiakat...

Ma pedig már közönségesen paradicsom s eme merész kijelentésemhez rögtön hozzá fűzöm, mint bizonyítékot, hogy bizony itt nem sírtak a gazdák, mert sehol a Hajduságban annyi bort nem tapostak, mint a sámsoni dombok szőlőinek diófái alatt. Persze, hogy nem úgy ömlött csak a földből: sok pénz, gúzulás, Istenáldás kérés kellett hozzá. De mindegyik érdekes volt.

Elnézem e dombokat, Sok helyet bejártam, de mégis valahogy nagyon szépnek, kedvesnek találom ezeket a hullámzó domboldalakat az utolsó őszi verőben. Ameddig látok domb és domb, mégis csupa változat, csupa élet: az egymás mellett futó szőlősorok egy új hajlásba simulása; kis gyümölcsfa-berek, melyekbe egy-egy keskeny ösvény vész el; komoly, megvert diófák duzzognak, mint haragos örök egy-egy szőlőstábla elején; hűvös dülő-utak mellett rogyadozó, érdekes, szőlőágakba bujtatott pajták, kunyhók; majd mindezek füstöl kéménye. A pajták előtt ég a venyige.

Szüretelnek. A szőlősorok zöldjéből kivirulnak a tarka kendők, szoknyák; parasztlányok mellett uri kisasszonyok hajolna le az áldott tőkéhez és szívesen maszatolják össze kacsóikat — a romantika kedvéért. Igaz, hogy a puttonosokat is a diákok közül fogdosta ki Lajos bácsi, így hát nem lehet panasz. Járja a dalolás, tréfa, munka s a változatosság kedvéért egy-egy pisztoly lövés, melytől szénzációnként a 70 esztendő „mami” a husz éves tanító ur nyakába hull ijedében.

Közben akárhogy szemez és tüzel a nap, az eső megmosdatja a fehérrépet. A taposót nem sikerül neki kiverni a kádból, mert az táncol, mint a veszett fene. A gazda is úgy tesz, mint aki állja az időt, tempósan szívja a pipát, biztatja a mustoló gyerkőcöket, magában pedig hálát ad az Istennek: van is miért.

Hangosak a sámsoni dombok késő estig. Az utolsó őszi nap pompázik, aranylik fölöttük. De a dülő-utak virágát elverte a dér és a távoli tarlón már öszesti homály borong. Most már jöhet a tél.

(t. j.)

— Mérgezést kapott hat leány a búzapácolástól. Az Orosháza melletti Ciframajorban tegnap veltomagnak való búzát pácoltak, száraz módszerrel. A pácolásnál foglalatokodó munkaslányok nem használtak arc- és szájvédőt s hat leány üszögspóramérgezést kapott. A veszedelmes méregtől mind a hat leány rosszul lett és eszméletlenül esett össze. A majorban azonnal intézkedtek orvosi segély iránt, de az orvosi segítség dacára könnyen előfordulhat, hogy a beteg lányok szaglászukat, vagy hallásukat elveszítik.

x Festőmunkát jutányos áron vállal ifj. Zelinger, Kálvintér 4. szám.

x Idegenek és vidékiek figyelmébe. A „Debreceni Kalauz” 180 oldalon, 40 képből ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. Ára részletes árképpel együtt 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.

Nem fizette a rádiódíjat, bevonták az engedélyét

Rádiókihágásért elítéltek egy debreceni műszerészt.

Rádiókihágásért vonták tegnap dél előtt felelősségre a debreceni rendőrkapitányság kihágási ügyosztálya Szabó Lajos, Maróthy György utca 40. szám alatt lakó műszerészt, kit a rendőrbíró 15 pengő pénzbüntetésre ítelt.

Mintán Szabó a rádió-díjat a postának nem fizette rendszeresen, a rádióengedélyt is bevonták. A rádiókészülék sorsa felől nem döntöttek.

Rövidesen kihelyezik a zsidóvárosát

A városi tanács már régebben elhatározta, hogy a zsidóvárosát a Rakovszky-utca környékéről kitelepíti a város belső területéről a Sámsoni-ut egyik oldalára, szemben a tűzraktanyával. Ez a terület azonban eddig bérbé volt adva a bérlet október 1-én járt le. Most aztán a városi tanács utasította a műszaki ügyosztályt, hogy a szükséges munkálatokat végeztesse el a kijelölt területen, mert a zsidóvárosát a lehető legrövidebb időn belül ki akarják helyezni.

SPORTHÍREK

SZÉLL VEZETI

A BOCSKAY-BÁSTYA MÉRKÖZÉST

A vasárnapi mérkőzéseket a következő bírók vezetik:

I. liga.

Hungária—Sabaria: Bosnyákóvics, Ferencváros—Kispest: Majorszky, Ujpest—Vasas: Schiszler, III. ker. FC.—Nemzeti: Rotter, Bocskay—Bástya: Széll, Somogy—Budai „33”-as: Krupitser.

II. liga.

Pécs-Baranya—Bak FC: Viczenik, Husos—Attila: Fodor E. Vac FC—Zala-Kanizsa: —, Terézváros—Turul: Nagy L.

A VASÁRNAPI AMATŐR-PROGRAM

Vasárnap első ízben ebben a szezonban teljes forduló bonyolítanak le az amatőrök. A kisorsolt öt mérkőzés közül kettő kerül Debrecenben lejátszásra és a Bocskay előzeteskedése folytán a Bástya mérkőzés előtt mutatkozik be a DTE ellen bajnokcsapatunk a NyKISE.

Előreláthatólag délelőtt játszik le a DMTE—DEAC mérkőzés.

Vidéken szintén érdekes küzdelmek lesznek, de ezek közül is messze kiemelkedik a DVSC küzdelme Kisvárdán a KSE-vel.

A NyTVE Törökszentmiklóson mérkőzik a TMOVE csapatával, míg a BUSE Berettyóújfaluban látja vendégül a NSE együttesét.

Bírókúldés.

KSE—DVSC: Kerekes Géza, TMOVE—NyTVE: Szántó Zoltán, DTE—NyKISE: Machó Ferenc, BUSE—Nagykálós: Róth Miklós, DEAC—DMTE: Nagy Dániel, Székgyár—Husos: Schön Miklós, Homokkert—BIKSE: Sass Béla, Püsp. Máv.—NyVSC: Debreceni Károly, —NyÖTSE—NyMTK: Hajdu Dezső.

Bocskay határbírók: Szabó Kálmán, Nagy Dániel.

A szolnoki Máv. sportegyesület 1928 október hó 28-án, a Podmaniczky uti sporttelepén, délelőtt 10 órai kezdettel kerülletti szenior és ifjúsági versenyt rendez, a következő yersenysszámokkal

„Üsd le és szurd ki a szemét”

5 évi fegyházat kapott, mert 60 pengőért vállalkozott, hogy kiszurja egy gazda szemét

Bozó Mihály tarnaaleszi gazdálkodót két évvel ezelőtt felkereste Gyetvai Barnabás földmiveslegény és elpanaszolta neki, hogy a napszámból nem tud megélni. Bozó erre megjegyezte, hogy szívesen alkalmazná Gyetvait egy titokzatos ügy végrehajtására. Meg is mondta miről van szó. Lesse meg Kovács Ferenc dúsgazdag földbirtokost, üsse le és a szemét szurja ki. A fiatalember először tiltakozott a borzalmas bűncselekmény ellen, Bozó azonban revolvért rántott és felszólította Gyetvait, hogy végezze el a rábizott feladatot, mert ha nem teszi, koholt vád alapján átadja őt a csendőrségnek.

— Ha megteszed, amit kívánok, — mondotta, — akkor hatvan pengőt kapsz tőlem.

A hatvan pengőért azután Gyetvai hajlandó volt a szörnyű bűncselekményt elkövetni. Az országúton megleszte Kovács Ferencet, szóba elegyedett vele, majd egy fadarabbal hatalmas csapást mért az időse ember fejére. Amikor Kovács eszméletlenül az árokba zuhant, Gyetvai rátérdelt és zsebkésével szürkálni kezdte a szerencsétlen ember arcát. Kovács Ferenc eleinte segítségért kiáltott, majd siró hangon egész vagyonát felajánlotta Gyetvainak, ha nem bántja őt.

— Ne üj meg, mondotta — mert kilene árva síratna otthon.

Gyetvai azonban nem hallgatott a kérő szóra, addig szurkálta az öreg embert, amíg eszméletét veszítette. — Azután elment Bozóhoz és jelentette, hogy végrehajtotta a megbízást. Bozó visszaküldte, hogy győződjön meg róla, valóban kiszúrta-e a Kovács szemét. Gyetvai viszont, többször újból beleszurta Kovács arcába, majd kifosztotta az eszméletlenül fekvő embert. Később megkapta Bozótól az ígért hatvan pengőt, mire elköltözött a községből. Kovács Ferencet súlyos sérülésekkel szállították a kórházba, ahol a felszemét még meg tudták menteni.

Az egrí királyi törvényszék Gyetvai Barnabást, súlyos testisértés és rablás büntette miatt, négy évi. Bozó Mihályt pedig súlyos testisértés vétségére való fejbűjtés miatt öt évi fegyházra ítélte. Bozó beismerte a bíróság előtt a fejbűjtést. Csak azzal védekezett, hogy ő csupán Kovács Ferenc leütésére és két szemének kiszúrására adott Gyetvainak megbízást, de megtiltotta, hogy a szerencsétlen embert megölje és kirabolja.

Fellebbezés folytán ma tárgyalta az ügyet a királyi ítélőtábla Kállaytanácsa. A védő és Vargha József dr. főügyész helyettes indítványára a tábla a bizonyítás kiegészítését és több új tanu kihallgatását rendelte el.

Szenior számok: 100 m teres sík, 1000 méteres sík, 200 méteres gát, 4x100stf, helyből magas, hely. táv., súlydobás, diszkoszvetés, gerelyvetés. — Ifjúsági számok: 100 méteres sík, 200 méteres sík, 1000 méteres sík, 400 méteres gát, 4x200-as stf, helyből magas, magasugrás, hármassugrás. — A versenyen a MASz szabályai érvényesek. Díjazás nagy ezüstéremmel, kis ezüstéremmel, bronz, 10 induló esetén IV. díj kis-bronz. Nevezési díj 50 fillér, stafétában 2 pengő. Nevezéseket Márkus Imre, Szolnok. Jókai utca 7. címre küldendők.

AZ IFJUSÁGI ÉREMMÉRKÖZÉSEK ÁLLÁSA

Az ifjúsági éremmérkőzések már közelednek a befolyezéshez. Vasárnap a két favorit az Asztalos és a PIFC találkozik és ennek a küzdelemnek a kimenetele döntő fontossággal bír, mert a győztes lesz minden valószínűség szerint a körmérkőzés győztese is. A helyezés sorrendje jelenleg a következő:

1. Asztalos	5	5	—	13:2	10
2. PIFC	4	4	—	8:3	8
3. Jókai	4	2	1	5:5	5
4. Testvériség	4	2	—	8:7	4
5. Turul	5	1	2	11:14	4
6. Ferenc József	3	1	—	1:11	2
7. Kossuth	3	—	—	2:3	0
8. Kinizsi	4	—	—	4:9	0

A tabellában nincsen felvéve a Jókai—Testvériség 3:1 és Ferenc József—PIFC 1:0 eredmények, mert mindkét esetben csak egy félidőt játszottak le és a második félidő még utána játszandó.

FELHÍVÁSOK!

Felhívom a Ferenc József FC és a Jókai FC játékosai figyelmét, hogy vasárnap délután a mérkőzés pontosan fél 2 órakor kezdődik a DTE pályán. Kérem a pontos megjelenést. Intéző.

Felkérem a Barna cipőgyár alatt felsorolt játékosait, hogy szombaton délután 3 órakor a DKASE pályán a Műkőgyár FC elleni mérkőzésre szíveskedjenek megjelenni. Vajda, Klinger, Pántya, Gergely, Lakatos, Szilágyi, Karácsonyi, Hirsch, Kovács, Barna, Szabó, Varga. Intéző.

KÖZGAZDASÁG

Terményfőzsde.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszavidéki 77 kg-os 26.05—26.20, 78 kg-os 26.30—26.45, 79 kg-os 26.55—26.65, 80 kg-os 16.70—26.80, felsőtiszai 77 kg-os 26.00—26.15, 78 kg-os 26.25—26.40, 79 kg-os 26.50—26.60, 80 kg-os 26.60—26.70, fejmegyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 25.90—26.05, 88 kg-os 26.13—26.30, 79 kg-os 26.40—26.50, 80 kg-os 26.50—26.60, pestvidéki 77 kg-os 25.95—26.10, 78 kg-os 20.20—26.35, 79 kg-os 26.45—26.55, 80 kg-os 26.55—26.65. Rozs pestvidéki 24.45—24.55, más 24.45—24.55, árpa I-a 26.60—26.85, közép 26.50—26.65, sörárpa felv. 28.00—29.50, egyéb 27.00—28.00, Köles 26.00—27.00, Repce 46.50—47.00, Zab I-a 26.00—26.50, közép 25.50—25.75, Tegneri tiszántúli —, egyéb 31.70—32.00, Korpa 19.50—20.00, Lucerna 165—180, Lóhere 190—210, arankás 170—185.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai Buza márciusra 28.50, 28.46, 28.40, 28.42, 28.36, zárlat 28.36—28.38, májusra 29.18, 29.20, 29.22, 29.10, 29.14, 29.08, zárlat 29.06—29.08, októberre 25.86, zárlat 25.80—25.86. — Rozs márciusra 27.18, 27.20, 27.22, 27.14, 27.10, 27.16, 27.10, 27.18, 27.12, zárlat 27.12—27.14, májusra 27.60, 27.54, 27.52, 27.56, októberre 25.16, 25.18, 25.10, 25.02, 25.08, 25.04, 25.18, 25.02, 25.10, zárlat 25.08—25.10. — Tengeri májusra 29.60, 29.56, 29.66, zárlat 29.66—29.68, júliusra 30.20, 30.18, 30.24, zárlat 30.24—30.26.

Ferencvárosi állatvásárok.

A ferencvárosi vágómarhavására felhajtottak 623 darab vágómarhát. — Ökör legjobb 102—124, kivételesen 134 közép 82—100, gyengébb 60—80, bika legjobb 92—102, kivételesen 106, közép 80—90, gyengébb 64—78, tehén leg-

Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél,

melyeket romlott élelmiszerek, vagy mint túlsok ivás és dohányzás, vagy morfium és kokain élvezete idéz elő, a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata fontos segédeszköz képez. Híres orvostudományi könyvekben felsorolják azt is, hogy a Ferenc József víz többek közt ólommérgezésnél meggyógyítja a makacs székrekedést, mely a kínos görcsöknek egyik okozója. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

jobb 94—112, kivételesen 120, közép 72—92, gyengébb 46—68, bivaly 74, növendékmarha 52—104, kicsontozni való 28—44 fillér. Vontatott üzletmenet mellett a bikák ára 8, a gyengébb minőségű marháké 4 fillérrel olcsóbbodott, míg a prima és a középminőségű marha 2—4 fillérrel drágult.

Ferencvárosi sertésvásár.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 4000 darab sertést. Eladtak főleg sulyban kilogramonként könnyű sertést 128—156, közepes 156—172, nehéz 172—182 filléres áron. A vásár irányzata lanya.

Valuták

Angol font	27.88
Beiga frank	79.85
Cseh korona	17.02
Dán korona	153.15
Dínár	10.05
Dollár	572.80
Francia frank	22.60
Hollandi forint	230.30
Lengyel zloty	64.40
Lei	3.49
Lira	30.20
Német márka	136.87
Norvég korona	153.10
Osztrák schilling	80.725
Spanyol peseta	92.90
Svájci frank	110.55
Svéd korona	153.60

Országos vásárok sorrendje

Október 20-án, szombaton. Csanádpalota, Egyed, Hedrehely (sertésvásár nincs), Nemetboly, Ráckozár, Szentpéterur.

Október 21-én, vasárnap. Füzesgyarmat, Nagykörös, Székesfehérvár, Újpest.

Október 22-én, hétfőn. Baranya, Bástya, Batszék, Hajdusoboszló, Hentes (sertésvásár nincs), Heves, Jászfényzaru, Kecel, Kunmadaras, Kunszentmiklós (kirakodó vásár nincs), Mikes-széplak (csak marha- és kirakodó vásár), Miszla, Nádudvar, Pápd, Sajószentpéter, Sajtör, Székesfehérvár, Szentgyörgyvölgy (kirakodó és marha-vásár), Tiszapalkonya, Tokaj, Tolmács, Tompa, Békéscsaba (csak marha- és sertésvásár), Nagylózs (csak kirakodó vásár).

Meghívó

A Debreceni Angol Magyar Szállítmányozási Részvénytársaság 1928. évi október hó 28-án, vasárnap délelőtt 11 órakor, a saját üzleti helyiségében, Ferenc József ut 72. szám alatt

rendkívüli közgyűlést tart

melyre a részvényesek tisztelettel meghívottak.

Tárgysorozat:

1. Az Igazgatóság javaslata a részvénytársaság alaptevékenységének felemelése tárgyában.
2. Az Igazgatóság javaslata az alapszabályok módosítása tárgyában.
3. Az Igazgatóság és felügyelőbizottság tagjainak újraválasztása.
3. Esetleges indítványok.

KÉSZPÉNZÉRT!

Rendkívül olcsón áruljuk:

Téli kabátjainkat, szőrmés bekecseket, városi bundákat Férfiöltönyöket és fiu téli-kabátokat.

Vásároljon nálunk magyar árut,

mert:

**Magyar munka, magyar jövő,
Magyar boltos, magyar vevő.**

Magyar Ruhaipar

Debrecen legnagyobb férfi-, fiu- és gyermekruha áruháza közvetlen a Bika-szálló épületében.

Csatornázásnál

központi fűtés
egészségügyi berendezés
épület-bádogos

munkánál forduljon bizalommal

Fülöp Miklós

bádogos- és vízvezetékszerelő
mesterhez

Debrecen, Csapó-u. 3.

Költségmentes díjtalan.

Weinstock Henik

butorüzletében

elsősorú műbutorok

kaphatók

Miklós ucca 2. szám.
előnyös feltételekkel.

Szőrmeárúk

lipcsei összeköttetésem révén pesti
árban szerezhető be.

Adler szücsnél
Batthyányi ucca 2.

A debreceni Tisza István tudományegyetem tanárai gróf Tisza István halálának 10 éves fordulójára alkalmával

Tisza- emlékkönyv

cimen egy 20 éves művet adnak ki, melynek kiadatását és forgalombahozatálát Debrecen szab. kir. város és a Tiszántúli Református Egyházkerület nyomdavállalata vállalta el.

A magas irodalmi színvonalon álló mű díszes vászonkötésben, 1928 október folyamán jelenik meg, gróf Tisza István családi körére, ifju korára, etikai és politikai felfogására s a hazai és külföldi irodalomban elfoglalt helyére vonatkozó tanulmányokat fogja tartalmazni.

A redukált példányszám megjelenésére való tekintettel ajánlatos a mű előjegyzése, mert könyvársi forgalomba nem kerül és így csak az előjegyzett megrendeléseket van módunkban effektuálni.

A mű ára 10 pengő.

MELIUSZ könyvkereskedés
Debrecen,
Ferenc József ut 26.
Telefon 2-70.

Nem lesz nedves a lakása, ha

Kollarit

folyékony szigetelő anyagot használ.
Kapható ifj. Fülöp Ignácé építési anyag kereskedőnél, Debrecen.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: József kir. herceg utca 1., Arany Bika épület. Egyszer fizet és két lap: a DEBRECZEN és TISZÁNTÚLI HIRLAP közli apróhirdetését. — Apróhirdetésekre telefonon felvilágosítást a 7-88 telefonszámunk alatt kaphat.

Levelezés

Feketeszemű
levele van. 928

Barna asszony
levelét kérem átvenni. 927

Állást kereső férfiak

Jó családból
való fiu uri házhoz szobainasnak ajánlközik.
Cím a kiadóban. 936

Állást kereső nők

Bejárónőnek
fiatal lány azonnalra ajánlközik. Cím a kiadóban. 874

Betöltendő állás nők részére

Gyakorlott
manikűrös kisasszony, aki ondolál is, azonnali belépésre kerestetik. — Ugyanott egy fiatal fodrászegéd felvétetik. — Szilágyi fodrász, Derecske. 938

Kiszolgáló

kisasszony, — feltétlen ügyes, jómegjelenésű, azonnali belépésre felvétetik Stern festéküzletében, Piac u. 10. 852

Bejárónét

fölveszek azonnalra a Royal-szállodába. Még lehet jelentkezni a szobaasszonynál. 915

Bejáró

kis lányt fölveszek. — Bika bérház, mozi udvar, Rose nyelviskola. 931

A ref. főgimnáziumban egy takarító asszonnyra van szükség. Jelentkezni lehet az igazgatói irodában, mindennap délelőtt. x

Betöltendő állás férfiak részére

Üzletszerzőket
felvesz százalékra, — vagy fixre, jól bevezetett fatelep. Cím a kiadóban. 889

Lakatosstanulók

izetással felvétetik Szálkay László és Társainál, Kazinczy 2. 371

Szabótanuló

elvétetik. Piac u. 41. szám, Moskovits. 4-a

Ügynököt

keresek azonnali belépésre, biztosítási szakmában. Érdeklődők Hatvan ucca 22. 886

Üveges-tanulót

fizetéssel, azonnali belépésre felveszek, Blattner, Piac ucca 89. 956

Tanuló

és kifizető fiuk azonnal felvétetnek, Hajdusági Ruhaáruház, Piac ucca 67. szám. x

Jómunkás

csizmadiasegédet keresek, esetleg aljamunkára. Veres ucca 21. 498

Fodrászegédet

kisegítőnek fölveszek. Kárpóli, Eötvös u. 64. 943

Automobilmosáshoz
14-16 év körüli fiut — azonnal felveszek. Honvéd ucca 16. 937

Cipészegéd

jómunkás, állandó rakatári munkára felvétetik Szalkai, Hosszupályi. — Megbeszélés Eötvös u. 61. 925

Ajánlat

Cipőjavításait
Kovácsos vigye, mert 3 peng-ért Krunponból talpal. Werb-czy ucca 2. szám. Hó- és sárcipőt legszebben javít.

TIZENNEGY NAPIG
Annynál. Minden rakáron levő filcz és bárszony kalapokból kaszánál 10 százalék kedvezmény, díszített kalapok 6 pengőtől, alakítás 3 pengő, Csapó u. 17. szám alatt. 56-a

OSZI
Ivát újdonságokkal alk a mélyentisztelt ur-hölgyek rendelkezésére Készítem a legegényesebb kabátot, szörme tisztítással 20 pengőtől. Uccai, estélyi és vizit ruhákat 10 pengőtől. Elegáns leánykaruhák s. Uri leányokat tanítok, perfekt varrás ki-képzésre. Bálint Margit női divatterme, Hunyadi ucca 18.

SZÁRAZ TÚZIFA
és szén, legolcsóbb bezerzési forrása Kovács Gyula telepe, Károly Ferenc József út 18-b) Telefon 4-64. 1-a

Függönyöket
fehérhímzést, montirozást, monogramozást legolcsóbban készit, Kézimunkaszalon, Kossuth ucca 4. sz. 892

Tűzifa
tölgyfa, bükkfa, száraz, felvágva, vagy hasábosan, porosz köszén legolcsóbban és legjobb minőségben, házhoz szállítva kapható, Rákóczi ucca 18. Telefon 17-31. 888

Mosást,
vasalást vállalok. Kósik Árpádné, Nyil ucca 65. szám alatt. 860

Ablakok
minden nagyságban készíten kaphatók, Blattner Kálmán ablakgyártási telepén. volt Sziv ucca 14. 850

Hosszu zongora
bérbe vagy eladó. Értekezni: Szoboszláynánál az I. takarékpénztárban

Borotválás 20,
hajvágás 30, fazonra 40 speciál eton és babi hajvágás 40, kétszemélyes vízvezetékkel higiénikusan berendezve, elsőrendű munkaerő. Miklós ucca 53. Toma Sándor háza. 947

Vasúgyak,
mosások, kályhaellenzők, sodronyágybetétek állórúhafogások, összesuktható vasúgyak, olcsón készülnek Ottónál vasbutor készítő, Rákóczi ucca 13. szám. 20-a

Nemes ucca 23.
alatt sveicer bok van. Pároltatást vállalok. —

DEBRECZENSKY
kárpitósnál Halköz 8. Kész hencserek, diványok, matracok, bőr és berzsely fotelek állandóan raktáron. Megrendelést, javítást jutányos áron eszközöl. Telefon szám 1700. 3-a

NEMET-FRANCIA
angol és általában minden nyelvoktatást, korrepetíciót, előkészítést vizsgákra, olcsón és eredményesen, könnyű módszerrel vállalnak kiváló szakértők. Felvilágosítást nyújt dr. Kövessy József a „Debreczen” szerkesztőségében, este 6-7 óra között. xx

POLOSKAJAT
sváb-bogarat egeret, patkányt 24 órán belül kiirthatja szabaddalmazott irtószerrel nagyon olcsón. Ját érdekében győződjön meg. Kapható Stern festőüzletben Piac ucca 10. (Bikával szemben) 49-a

TEGYEN
egy próbát Vegyen, — vagy javításon Vargha órák és ékszerésznél, — Mester ucca 12. Olcsó áron ad órákat és ékszereket. 37/a

EBÉDKOSZTOT
még korlátolt számban vállalok. Menü 80 fillérről 1.20-ig. Házhoz is küldöm. Kut ucca 62. 2/a

POROSZ SZÉN
prima minőségű, mászánként 6.80, hazaiszén jómínőségű mászánként 3.20 hazaszállítva Rosenfeld Kálmán Salétrom ucca 12. Telefon 6-74. szám. 7-a

Agytollat
özzel, felelőség mellett tisztit Lengyel kemefestő, vegytisztító, Csapó ucca 28. szám, Batthyányi ucca 1. 14-a

CSILLAROKAT
gyárt, legolcsóbb árban elad, átalakítást és új színezést vállal. Földvári. Széchenyi ucca 55. szám. 32-a

SOFFÓR
vizsgára szakszertűen, — műhelygyakorlattal csak Kiss gépműhely 18 év óta fennálló soffőriskolája készit elő. Erzsébet ucca 20. Telefon 9-01. 33 F

Üzlet áthelyezés.
Fiztelettel értesítem a vevőimet, hogy beton áruüzletemet Böszörményi út 2 b) alá Stern éle kefégyárral szemben helyeztem át, ahol mindennemű égetett serép, betoneserép kút yfrük, cement lapok, legjutányosabb árban kaphatók. Tisztelettel Strausz Albert. 15-a

TÖLGYFA,
bükkfa, felvágva vagy hasábosan, porosz köszén legolcsóbban megrendelhető Varga ucca 11. szám. 1350

„MILODIN“

amerikai arkenőcs szappan poudet

használatával teljesen megvédjük a női gyenge archórt, az ősz hideg szelek káros hatásától. — Törvényesen védve! Beszerezhető mindenütt. Jeszenszky Andor, Kossuth u. 1. 1238

Uri családoktól
őcskaruhát veszek, — meghívásra házhoz megyek, Bethlen ucca 48. ajtó 3. 897

Üzletáthelyezés!
Kedves megrendelőim szíves tudomására hozom, hogy a Zöldfa utca 4. szám alatt 10 év óta működő férfi szabó műhelyemet Batthyány utca 15. szám alá helyeztem át, hol készítek elegáns öltönyöket, ugyiszintén felöltöket, télikabátokat elsőrendű munkával jutányos áron, szíves pártfogást kér Tiszai Lajos. 16-a

KOCSIKAT
legszebb kivitelben készit, javit, ócska kocsit vesz, elad — Szentpéteri kocsigyártó, Bethlen utca 48 szám. 8/a

A legolcsóbb
üzelőanyag, szagtalan kő és salakmentes BERENTEI szén, mely a borsodi szének között a legjobb házi tüzelésre. Kapható kizárólag házhoz szállítva is Gabányi Sándor utóda cégnél. Csapó u. 28. Telefon 4-49. 13-a

HENCSEREK
diványok, matracok, s paplanok, olcsón. Megrendelések, javítások jutányosan, Erdöss, Simonffy ucca 31. szám, Tanuló felvétetik. 6-a

Máthéi Endre
szerelőmester vállal központi fűtést, vízvezeték, csatornázás, fűdőberendezést és minden e szakmába vágó javításokat. Iroda és műhely Csapó-utca 24. szám. Telefon 3-21. sz

Gyermekeket
tartásra olcsón vállalok — Cim: Vargakert, K. Tóth ucca 21. 758

HRABECZY
plüssében is vezet, gépplisze, művész plüss. 32-a

BÖRGARNITURAK
berzsely fotelek legolcsóbban Szabó József kárpitós. Varga utca 1. szám. 7-a

Töröket.
röpát, árpaszalmát, kis és nagy lélelben keresek megvételre. Cim Kovács Gyula fatelep, Károly Ferenc József út 18. b) szám. Telefon 464. István gőzmalommal szemben. 6-3

NŐI
kalapok jutányosan készítenek, alakítást vállal. Turiné Pacsirta 41. 8/a

15 liter tej
állandóan kapható. — Ajtó u. 43. x

Szombat este
háziisan készült vegyes hurkaestélyt rendezek. Görög, „Galamb” vendéglő, Péterfia u. 55. 921

Diszes
asztaltűzhelyek megrendelhető 28 pengőtől felfelé felelősséggel. Rakovszky ucca 12. 923

Toledott Neczet
vállalok természetben is Hajó u. 14. 929

Angal és francia
nyelvoktatás. Született angol (angliai) és francia diplomás tanerők kizárólag társalgás utján tanítanak (háznál is). Dr. Fejes nyelviskola, József kir. herceg ucca 12. sz. 920

Teljesen
új „zongora” gyakorló részére rendelkezésükre áll november hó elejétől heti 3-órás gyakorlással. Timár utca 29., udvari hátulso lakás. xx

Kereslet

60 év óta
fennálló jömenetelű üzlet gyárhelyiséggel pénzes társat keres. Megkereséseket a kiadóba „Közreműködéssel” jelígegre kér. 813

Jól bevezetett
üzlethez pénzes társat keresek, megélhetés biztosítva. Cim a kiadó hívtalban. 654

Fűszerüzlethehelyiséget
keresek forgalmas helyen. Jakab-cég, Mester ucca 42. 926

Házi
készítési jó befőtteket veszünk. Otthon tejcsanak, Püspöki palota. 922

Lakás kereslet

2 szobás
lakást keresek belterületen, lehet albérlet is. Cim: Bleuer Bankház, Piac ucca 77. szám. 914

Kisebb
lakás istállókkal, állattartás céljából, külön udvarral bérbe kerestetik. Cim a kiadóban. — 932

Kiadó lakás

Kossuth ucca 67.
szám alatt kétszoba, előszoba, konyha, speiz kiadó. 953

Pincelakás
november 1-re kiadó. Értekezhetni lehet Szapános ucca 3. sz. 957

Uccai
két szoba, előszoba, — konyha, pincehelyiséggel azonnal kiadó. Beresényi ucca 38. szám. 933

Uccai szoba,
konyha, speiz, külön udvar, kiscsaládnak kiadó, Gyár ucca 3. 951

Kétszoba,
konyha, mellékhelyiségekben álló lakás azonnal átadó. Csapó ucca 32. szám az udvarban. 949

Kiadó
udvarra nyíló nagy szoba kamarával 1-re. — Csokonai u. 25. 939

Kiadó
november 1-re Káttelep, Fenyőfa u. 16. sz. alatt 3 szobás lakás mellékkel. Cim: Kollégiumi portáznál.

Lakás
udvarra nyíló egy szoba november 1-re kiadó. Meszena u. 1. 918

Kiadó
november hó 1-től Homok ucca 139. számú házban, 2 szobából álló világos pincelakás. Bővebb adatok Radónál, Piac ucca 30. szám alatt. 950

Kiadó
Szegényházonon kétszobás új épület veteményes kerttel. Értekezhetni Borz ucca 11. sz. 851

Udvarra
nyíló két szoba kamarával november 1-re kiadó. Csokonai u. 25. sz. 889

Magas-földszinti
3 szobás lakás, november hó elsejére kiadó, Meszena ucca 26. 471

Azonnal
kiadó utcai kettő szoba és melléképületekben álló lakás. Telekly 17. alatt. 885

Kiadó
azonnal beköltözhető két uccai szobás lakás, előszoba, konyha, speiz melléképületekkel. Had házi-ut 15. 878

Kétszobából álló
teljesen külön lakás, szép terrasszal, ami fenyves kertre nyílik, kiadó. Értekezni lehet Péterfia ucca 48. szám alatt. (F.)

Kiadó
szép modern lakás szőlő és gyümölcsösselel — együtt az Andrásy-utcon. Cim: Liener fényképésznel, Csapó u. 1. 822

Butorozott szoba

Csinosan
butorozott szoba, zongorahasználattal is olcsón kiadó. Értekezni lehet Piac ucca 89. szám, csemege üzlet. 954

Butorozott szoba
különbejárattal, azonnal kiadó, Bethlen ucca 13. szám. 952

Üzlet, műhely, raktár

Pincehelyiség
száraz, 8 méter hosszú, azonnal kiadó, Piac u. 89. szám, Blattner ház. 955

Eladó ingóság

Kis
fűszerüzletberendezés jókarban, valamint külön 2 drb puld, 4 méteres, 1 drb puld asztal méteres, 1 drb cassa puld 2 fiók, 10 drb 50 literes üvegballon, 10000 liter ecetes hordó 50 200 literig azonnal eladó. Piac u. 60. 945

Egy
szép új juhász bunda és kutszivattyu eladó. Cegléd u. 4. 924

Eladó
egy fekete selyem ruha idősebb nőnek, szürke kabát, egy vadonatúj magasszaru vadászcipő jutányosan. Zugó u. 5. szám. xx

Egy
jókarban lévő fűszer és csemege berendezés olcsón eladó. Cim: Külső vásártér 18. Orbán. 875

ELADÓK
kisebb hordók, fűzők, kád, gramafon, hegedű, harmonika, mandolina, ruhaszövet, fűzősmezsa, vígvázson Szechenyi ucca 8. Szentpéteri. 42-a

ELADÓ
hálo. ebédlo börgarnitúra, nagy tükör, antik komót, plüss divány. — hencser. több butorok. Széchenyi ucca 8. Szentpéteri. 40-a

Két hizott sertés
135 kg-tól, 145 kg-ig eladó, Zöldfa ucca 14-a szám. 911

Eladó ház

Eladó
újjonan épült modern ház minden elfogadható ártért. Értekezhetni Homok ucca 61. 655

Örbóde
erős kettős falakkal eladó. Cim a kiadóban. 1001

Rákóczi ucca 37.
számú családi uriház ötszobás beköltözéssel, autógarázsszal eladó. — Máté ingatlaniroda. 940

Eladó föld

Föld
eladó a Látóköpénél, 6 és fél hold. Pataky. Hunyadi ucca 8. 935

Eladó állatok

Foxterrier
kutyaölykök — törzskönyvezett szülőkkel — eladók. Szent Anna ucca 4. 917